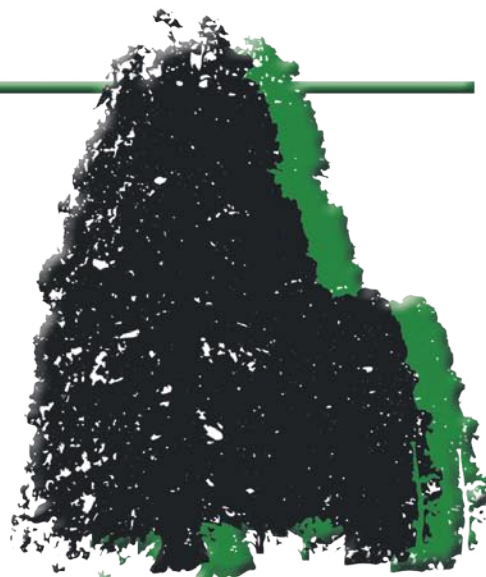

ŠZM ŠEKVOJ

junij/rožnik 2014

GLASILO KRAJEVNE SKUPNOSTI BIRČNA VAS

PGD Stranska vas uspešno gasi požar kozolca
v Velikem Orehku pri Stopičah, 1. januarja 2014

Beseda urednice

Zaklad je srce. Vse ostalo je bila le igra.

Spoštovani krajan, cenjene krajanke! Dobrodošli v našem klepetu! V mogočnem šumenju krajevnih zgodbe... Pomlad nas je povzdignila v preporodu energij. Dovolimo si, da nas radostne popelje v poletje! Kdor stavi na srce, ne bo zgrešil...

Stare poti so nov problem... Odslužile so... Nekoč smo jim darovali sebe. Zdaj se spet potegujejo za našo pozornost... Davek modernizacije. Mar nam je res bilo vsega tega treba?

Smo bolj srečni? Smo bolj izpolnjeni, ko imamo te dobrine? Prekipevamo od radosti? Se smejimo cele dneve? Vse, v kar so nas učili verjeti, razpada pred našimi očmi... Ne bomo si več dolgo zakrivali resnice... Življenje nas bo prisililo, da se bomo vrnili k sebi. K zemlji... K naravi... Stran od ponorele tehnike, ki je prinesla samo zmedo. Strese. Prenapetost vseh povsod. Neupoštevanje vrednot. Neupoštevanje človeka. Samo številke so iz nas naredili... Iz vas ne? Mnogi smo to občutili... Modernizacija je prinesla strupe. Vse povsod, to že veste vsi... Botruje umazaniam igram z denarjem... Podkupovanju... Vzvišenosti posameznikov... Sovraštvu... Mržnji... Zameram... Neodpušćanju... Krivdi in kazni...

Se vam res ne zdi ta cena previsoka? Vroče bitke za denar, vse več materialnega in predajanje užitekstvu, so razbile družine. Odvzele hiši pravo gospodinjstvo... Uničile domove... Razblinile odnose... Odvzele srečo ljudem, kraju, soseski, državi... Ponujali so nam vse več... In nas skušali odpeljati od nas samih... Od vrednot... Od našega bistva človeka na Zemlji... Od našega skupnega poslanstva, v katerem bomo uresničili nalogo izpred dvatisoč let...

Kmalu bomo vsi spoznali, da je bila modernizacija velika prevara časa. Stoletja... Morda niti niste opazili kaj vse je za njo skrito... Verjemite

razsvetljenim, iščite odgovor v sebi... Vsa navlaka tehnike, ki nas energijsko zastruplja in dobesedno trga od nas samih, od odnosov in okolja, je terjala zajeten davek: nesrečno družbo neizpolnjenih, nesrečnih, godrnjavih ljudi... Bolezni sodobnega časa... Trpljenja v stiskah duš brez potrebe... Ničesar, prav ničesar od ponujenega v resnici nismo potrebovali za srečno življenje. Spretno so nam podtikali zlagano blagostanje.

Sistemi pokajo v svoji zlaganosti... Treščilo bo z vso silovitostjo. Ste vi kaj drugega pričakovali? Kriza je bilo le znamenje... Kradlo se je vse povsod... Izmišljevalo zakone in pravila... Kaznovalo. Odiralo z davki in astronomskimi plačili nekaterih uslug... Zakaj že? Razmišljajte... Čas je, da se vsi zbudimo! Vstanemo! Izpovemo resnico! Nehamo samo kimati in zažarimo v svoji polni moči človeka! In zahtevamo pomoč življenja, ki nas pri tem podpira! Zahtevamo uresničenje vseh njegovih zakonov tukaj in zdaj! Edina ovira je bil naš strah. Bali smo se sprememb... Tako so nas naučili... Zdaj smo se le prepričali, da smo mi sprememba, ki smo jo čakali! Raztopimo strahove z vero vase, v druge, v življenje! Na starih mislih ne moremo zgraditi lepšega sveta. To je resnica! To je vsa resnica!

Edina pot, ki nas ni nikoli izdala je pot do srca. Zaupajmo ji! Srce ne laže nikoli!

Urednica Vida

Beseda predsednice Sveta KS Birčna vas

Vse se zgodi z razlogom...

Počasi se približujemo koncu štiriletnega mandata sedanjega Sveta KS Birčna vas, zato je čas, da naredimo kratek pregled aktivnosti, ki smo jih uspeli izpeljati. Večino aktivnosti smo organizirali in realizirali samostojno, nekaj pa tudi v sodelovanju z Mestno občino Novo mesto oz. občinsko upravo MONM

in nekaterimi drugimi institucijami ali podjetji v MO Novo mesto.

Izvedene so bile naslednje aktivnosti:

- ureditev odvodnjavanja v Rajnovščah
- asfaltiranje javne poti na Kremenjaku (vikendi)
- asfaltiranje dela cestišča na Vrhu pri Ljubnu
- ureditev poti na Ljubnu
- ureditev terena na Dolenjih Lakovnicah
- ureditev območja ob železniški postaji in nasproti železniške postaje
- izdelava in postavitve novih oglasnih panojev
- postavitev podstavkov za zabojnike za odpadke
- posredovanje pri Komunali za zagotovitev več zabojnikov za ločevanje odpadkov ter ureditev več ekoloških otokov

Spoštovani krajan in cenjene krajanke,
ob prazniku

Krajevne skupnosti Birčna vas

vam iskreno čestitamo

ter vam želimo,

da bi vsak nov dan

preživeli s hvaležnostjo,

da lahko naredite, vse kar želite.

Svet KS Birčna vas

Fotografija: Dejan Rkman

- ureditev odvodnjavanja v Stranski vasi
- ureditev in priprava terena za asfaltiranje parkirišča pri gasilskem domu v Stranski vasi
- organizacija in izvedba družabnih dogodkov (prireditve ob dnevu žena oz. materinskem dnevu, krajevni pohodi, čistilne akcije)
- finančna podpora športnim, kulturnim in ostalim društvom v KS
- donacija OŠ Birčna vas za ureditev okolice šole
- dodelitev finančne pomoči prizadetim v požaru na Dolenjih Lakovnicah

Do konca mandata **načrtujemo** izpeljati naslednje:

- asfaltiranje javnih poti v Birčni vasi in Starem Ljubnu
- preplastitev javnih poti v Stranski vasi in na Gorenjih Lakovnicah
- ureditev odvodnjavanja v Stranski vasi
- ureditev problematike preozkega cestišča na Vrhu pri Ljubnu
- izdelava in postavitve novih oglasnih panojev na dodatnih lokacijah
- postavitve dodatnih podstavkov za zabojnike za odpadke

Na predlog svetnikov in po sklepu Sveta KS Birčna vas smo **ob prazniku krajeve**

skupnosti podelili priznanji oz. zahvali krajanoma KS Birčna vas, in sicer **Srečku Petricu** »za večletno odlično, uspešno in odgovorno urejanje in izdajanje glasila KS Birčna vas *Šum sekvoj*«, ter **Zalki Rkman** »za večletno uspešno, odgovorno in požrtvovalno delo v KORK Birčna vas«.

Potrebno je poudariti, da je Svet KS odgovorno in preudarno razpolagal s sredstvi, ki so nam na voljo in v danih razmerah poskušal narediti vse, kar je bilo mogoče. Zato **ocenjujem, da je bilo dela Sveta KS v obdobju 2010 – 2014 zelo korektno**. Vseskozi smo sodelovali z občinsko upravo oz. MONM, da bi bilo tudi z njihove strani realiziranih čim več zadev. Zagotovo bi bilo lahko izvedenega še več, če ne bi bil to **čas vsesplošne svetovne gospodarske krize, ki smo jo v Sloveniji še posebej občutili**. Naslednjemu predsedniku in članom Sveta KS Birčna vas **želim, da bodo tako uspešni pri realizaciji** zastavljenih aktivnostih, kot si bodo zamislili. Naj zaključim z naslednjo mislijo:

»Naša pot ne vodi po mehki travi, to je gorska steza s številnimi skalami. Vendar pa vodi navzgor, naprej, proti soncu!«

Predsednica Sveta KS Birčna vas
Darja Marjanović

Pohvala krajevnemu glasilu *Šum sekvoj*

Spoštovani in spoštovane,

pred vami je letošnja izdaja neprecenljivega glasila krajevnosti Birčna vas *Šum sekvoj*. Glavno urednico go. Vido Roženberger in odgovornega urednika g. Srečka Petrica že 26 let vodi **neomajna volja**, da zbirata novice, ki najbolje opišejo in orišejo utrip po vseh vaseh naše krajevnosti. S pomočjo vseh piscev in fotografov, ki sodelujejo pri nastajanju glasila, jima to več kot odlično uspeva. Potrudili smo se zbrati raznoliko zbirko novic o dogodkih in misli oz. razmišljanj, ki najlepše predstavljajo **utrip življenja po naših vaseh**. Gre za preproste članke ali pa članke za bolj zahtevne bralce, vendar pa mislim, da boste uživali prav v vsakemu od njih in **cenili ves trud**, ki so ga v nastajanje glasila vložili njihovi **avtorji**. Zagotovo smo se pri nastajanju glasila držali vodila, da mora iti življenje skozi in ne mimo nas, da je potrebno **čutiti moč življenja in jo izraziti ob vsaki misli** in vsakem dejanju ter ob tem začutiti nepozabno zadovoljstvo.

Iskrena hvala Vidi in Srečku zato, da vedno najdeta pot, po kateri prideta do zastavljenega cilja- izdaje glasila *Šum sekvoj*. Seveda pa hvala tudi vsem, ki ste kakorkoli prispevali k temu, da se bomo lahko naužili lepega branja o tem, kaj vse se dogaja po naši KS, o posameznikih, ki so kakorkoli zaznamovali različne dogodke, na številnih fotografijah pa boste mogoče videli kakšen obraz, ki ga že nekaj časa niste.

Zatorej pozabite na vsakdanje skrbi, prepustite se dobrim pozitivnim mislim in uživajte ob prebiranju našega *Šuma sekvoj*!

Predsednica Sveta KS Birčna vas
Darja Marjanović

Pohvala glasilu in urednikoma

Znova je pred nami nova številka krajevnega časopisa *Šum sekvoj*. Časopis nas enkrat na leto **obvesti o dogajanjih v naši krajevni skupnosti**. Seznan nas o delovanju naših društev in skupin, o kulturnih dogodkih pomembnih za krajane ter o delu nekaterih posameznikov. Po pogovoru z ljudmi, ki so bolj domači v oblikovanju tiskane literature imamo **estetsko najlepši časopis v občini Novo mesto**, pa tudi v dolenjski in belokranjski regiji. Glavna protagonista Šuma sekvoj sta **Vida Roženberger in Srečko Petric**. Že vrsto let se trudita in **ustvarjata po svojih najboljših močeh**. Zbirata in urejata članke, iščeta lepe fotografije, Srečko pa še reklame in sponzorje, da lahko izpeljeta tiskanje in izdajo časnika. Seveda je njuno delo **prostovoljno** in ga opravljata **v svojem prostem času**. Predlagal bi vodstvu krajevnosti Birčna vas, da se ju enkrat v bližnji prihodnosti ob kakem prazniku KS spomni s kakšnim priznanjem. Če pa moj predlog ne bo padel na plodna tla,

pa se vama **Vida in Srečko zahvaljujem** jaz in upam da tudi številni člani KS Birčna vas.

Franc Zupančič

Prisrčna hvala za vse pohvale, spoštovana predsednica Darja in spoštovani gospod Franc! Najino plačilo je vaša hvaležnost iz srca. Vse, kar sva v teh mnogih letih darovala v skupno dobro slehernega krajana in kraja, sva opravila zares z ljubeznijo do vas vseh. Tudi midva sva hodila v dobrodelnosti po poti do skupnega sonca. Hvala vsem, da ste to tako sprejeli, razumeli in naju nagrajevali z vzpodbudami. Prisrčna hvala vsem, ki cenite delo najinega srca.

Urednika Vida in Srečko

Naš tradicionalni krajevni pohod

Letos smo se družili v Velikem Podljubnu

Letošnji tradicionalni 9. pohod ob prazniku KS Birčna vas je bil v soboto, 24. maja 2014. Več kot **70 pohodnikov** se je ob 13. uri zbralo na **Ruperč Vrhu**. Pot jih je najprej vodila skozi **gozd na Boričevo ter proti Škriljam in na Vrh pri Ljubnu**. Tam jih je s **pogostitvijo** pričakal **g. Marjan Ilar** starejši, za kar se mu najlepše **zahvaljujemo**. Ko so se pohodniki okrepčali, so se čez drn in strn napotili proti **Malemu Podljubnu**, kjer se jim je pridružilo še nekaj pohodnikov. Šli so tudi na **Gorenje Mraševo** in se po treh urah hoda napotili proti cilju na **Velikim Podljubnu**. Na igrišče v Velikem Podljubnu so prispeli po treh urah in pol kar naporne poti. Utrujeni, pa vendarle **zelo dobre volje**, so se pohodniki **okrepčali z okusnim bogračem in dobro rujno kapljico** ali kakšno drugo pijačo. Po **prijetnem druženju** in klepetu so se z lepimi vtisi odpravili proti domu.

Zapisała **Darja Marjanović** / Fotografije **Majda Meštrič** in **Srečko**

Vprašanja in odmevi krajanov

Naša KS – Največja in najbolj zaostala KS v občini Novo mesto

KS Birčna vas sestavlja 12 vasi, s približno 300 hišnimi številkami in 1400 prebivalci – davkoplačevalci. Kot prebivalec – davkoplačevalec opažam, da se v naši KS ne dogaja nič in se prav tako nič ne vlaga v njen napredek in razvoj. Krajevna skupnost, ki je oddaljena dobrih 7 km od občinskega centra **nima niti primerne avtobusne povezave**. Tako, da so starejši krajanje odvisni od svojih mlajših družinskih članov. **Infrastruktura**, ki je bila zgrajena v naši KS predvsem s financami krajanov in z njihovim udarniškim delom, **je v čedalje slabšem stanju**.

Prvi primer je **cesta Šmihel – Ruperč vrh**, ki je tako **uničena**, da se tudi gospod župan vozi v služno preko Pogancev, kakšne investicije za obnovo pa ni na vidiku.

Druga je **cesta od OŠ proti zaselku Ušivec**, ki so jo prebivalci zaselka delno financirali iz lastnega žepa in s svojim delom. Cesto vsak dan **uničujejo kamioni** za prevoz lesa, ki so težki nekaj 10 ton, obenem pa je **gozdna cesta**, ki jo lastniki gozdov vsako leto **financiramo** preko položnic, ki nam jih pošilja država, na Ruperč vrhu **zaprta z železno zapornico**. Pri spravilu lesa iz gozda do ceste, se do neprehodnosti **uničujejo stoletni kolovozi**, ki jih lastniki uporabljajo za dostop do svojih parcel.

Pred nekaj leti smo z veseljem opazovali podjetje, ki je začelo na področju Stranske vasi zakopavati **optični kabel**. »No saj bo nekaj«, smo mislili. Pa ni bilo vse skupaj nič. Tako je cela KS, po domače povedano še vedno »na dratu«. Potegnili smo ga krajanje, od Novega mesta do OŠ na Ruperč vrhu. Seveda smo ga financirali s samopriskevkom, s svojim delom in pa še z dodatnim plačilom vseh, ki smo hoteli imeti **telefon**. Pa je prišla tako imenovana demokracija in nekdo se je spomnil, da mora Telekom vrniti vložena sredstva. In ko je končno prišlo plačilo smo vsi skupaj ugotovili, da smo **prejeli le dobro polovico vložnega**, ostalo pa je poniknilo neznano kam. Seveda pa sem nekdanjega predsednika KS vprašal, če bomo za vračilo uveljavljali tudi ure, ki smo jih opravili s prostovoljnim delom in so bile ovrednotene po 10 mark. Pa je bil njegov odgovor, citiram: »Kdo se bo pa s tem zaje.....«. Na isti način smo leta 1995 dobili tudi vodo. **Seveda »podgurci« smo zavihali rokave, prijeli za krampe in lopate ter izpraznili denarnice**, pa je pritekla voda. Ha, pa ne povsod. Ko so vrli komunalci opravljali meritve in se je gradil vodohram, sem jih kar nekajkrat glede na videno na terenu vprašal, če bom imel dovolj pritiska v moji hiši. Njihov odgovor je bil vedno isti, naj se ne sekiram saj so oni strokovnjaki. Pa **so ti strokovnjaki odšli, voda iz pipe pa kot žganje iz kotla**. Ko pa je prišla položnica za plačilo priključka, so se začela dopisovanja s strokovnjaki iz Komunale Novo mesto. Vse skupaj je trajalo kakega pol leta, pa sem nekega dne po prihodu iz službe na pragu hiše zagledal mamo, ki me je veselo obvestila, da zdaj pa voda je. Prišla sta dva strokovnjaka, v kleti odmontirala moj hidrofor ter namestila hidropak ter ga vključila v mojo elektriko in odšla.

Zakaj to pišem? Pred leti se je začelo na veliko razkopavati ceste, **kopati jarke in polagati cevi za kanalizacijo**, seveda nas krajanov o tem ni obvestil nihče. Kaj pa »podgurce« to sploh briga. Mi pa smo spet gledali strokovnjake, ene na malo manj, druge na malo bolj majavih nogah pri strokovnem delu. No in tako se je delo **končalo že pred kakšnim letom in pol**, od takrat pa vse stoji. Novo je le to, da imamo v **Stranski vasi pri mostu nov vrelec vode**, kadar pada dež. V **Pogancih** pa lani avgusta pri +35 stopinjah, **čisto novo jezero**, saj je bil travnik pri mostu zalit s 15 cm vode. Nas pa o stvareh ne obvešča tako ali tako nihče, saj smo samo navadni in nestrokovni davkoplačevalci.

Pred leti je tekla velika **debata o pločniku in javni razsvetljavi v Birčni vasi**. Omenjalo se je celo **obvoznico** mimo naselja, ki bi rešila tudi nevaren nivojski prehod preko železniške proge. No, vse skupaj je potihnilo in **od velikih načrtov ni ostalo nič**. Seveda bodo zdaj izvoljenci v KS in tudi kdo na občini Novo mesto valili krivdo na stanje v državi ter krizo. Verjamem. Kriza traja že celi dve leti, vaši mandati pa so krepko daljši, nekaterih glede na sposobnost, predolgi.

Franc Zupancič

ODGOVOR ŽUPANA MO NOVO MESTO

Spoštovane krajanke, cenjeni krajanje KS BIRČNA VAS

Z veseljem sem prejel povabilo, da za naš časopis »ŠUM SEKVOJ« napišem nekaj besed. Leto hitro mine, življenje gre naprej, bolj ali manj uspešno za posameznika, kot tudi širšo družbeno skupnost. Res, da hvala ali samohvala ne pomeni realnega odseva dosežkov ali ne dosežkov določenih izvedb projektov, toda vedno moramo upoštevati tudi širše pogoje, ki vladajo v naši družbi. Ko velikokrat razpravljam o načinu dela v preteklosti, pogosto dobim očitke, da sem nostalgik, ki mi je žal za preteklo socialistično ureditvijo. Morda res... ali smo pričakovali, da se bomo znašli v takšnih razmerah, kot Slovenija je v tem trenutku? Prav gotovo ne, toda v te razmere so nas pripeljali politiki, ki so dovolili, da se je država zadolževala, neomejeno zapravljala, nič pa niso dali za razvoj gospodarstva, nova delovna mesta, zaposlovanje mladih sposobnih izobraženih državljanov, ki danes iščejo svoj kos kruha v tujini.

Moj namen ni kritizirati in podpihovati, moj namen je vedno bil in ostaja združevati in spodbujati aktiviste k njihovem delu. Pogosto slišim različne kritike na svoj račun in na račun drugih. Verjemite mi, da sem se tudi v vlogi župana MO Novo mesto maksimalno trudil za dosego planiranih ciljev. V veliki meri mi je uspelo - naj izpostavim kanalizacijski sistem, ki bi moral že delovati, pa zaradi birokratskih zapletov zadeva še ni rešena. Pričakujte, da bo akcija s priključevanjem stekla še v tem letu. Načrtovanje kanalizacijskih sistemov v drugih vaseh je v izdelavi in upam, da bo z nadaljnjimi aktivnostmi dosežen pogoj ES, da ima vsaka hiša možnost priključitve na kanalizacijski kanal oz. na tistih delih, na katerih to ni možno, izvede malo čistilno napravo.

Drugo vprašanje, ki se pogosto pojavlja, je urejenost naših cest. Moram poudariti, da cestno omrežje MO Novo mesto vzdržuje kot koncesionar CGP Novo mesto, plačnika njihovih storitev pa sta Direkcija za ceste RS za državne ceste in MO Novo mesto za občinske ceste. **Žal ugotavljamo, da so državne ceste slabše urejene kod občinske, za kar na direkcijo dnevno pošiljamo proteste in dnevno dobivamo odgovore - ni denarja.** Upam, da bo tudi ta kriza kmalu minila in da se bodo začeli izvajati pripravljeni projekti kot so: Obvoznica Birčna vas (zaradi ukinitve železniškega prehoda), obvoznice Novo mesto, kar je naloga države, v občini pa načrtujemo povezovalno cesto med Ljubensko in Belokranjsko cesto (pod Regrškimi košenicami), katero bo investirala občina.

Morda nekaj besed še o pomenu ožje lokalne skupnosti, kot je krajevna skupnost. **Naj povem, da ima vsaka KS izjemen pomen in da se bomo kljub težnjam o ukinitvi KS borili in vztrajali ter ne bomo dovolili, da bi bile KS ukinjene.** Denar, ki je bil zbran s samopriskevkom in vrnjen od telekomunikacijskega omrežja, mora biti porabljen le za tiste namene, ki jih opredeljuje svet KS.

V želji po izboljšanju razmer na vseh nivojih **se vsem prebivalcem naše krajevne skupnosti za dolgoletno sodelovanje iskreno zahvaljujem in vsem želim tudi v bodoče veliko uspehov.**

Alojzij Muhič, Župan MO Novo mesto

ODGOVOR PREDSEDNICE SVETA KS BIRČNA VAS

Spoštovani krajanje, spoštovane krajanke,

tako kot se zelo očitno država mačehovsko obnaša do svojih državljanov, se posledično tudi do občin, te pa do krajevnih skupnosti. Zato menim, da je potrebno zapisati, zakaj večje investicije v KS Birčna vas niso bile izvedene. **Veliko neizvedenih zadev je vezanih na proračun MONM oz. države.** Tukaj imam v mislih **predvsem izgradnjo pločnika in javne razsvetljave na relaciji Ruperč Vrh – Birčna vas.** Ker gre za regionalno oz. državno cesto, se **država že več let otepa te investicije.** Tako Svet KS Birčna vas kot tudi MONM sta **večkrat pozvala pristojne na državnem nivoju**, da namenijo sredstva tej investiciji, vendar

pa so bile naše prošnje neuslišane. Po neuradnih podatkih bi lahko MONM namenila sredstva tej investiciji, vendar pa se za to niso odločili.

Podobno velja za sanacijo posameznih večjih in manjših **odsekov občinskih cest**, ki bi jih bilo **nujno sanirati**. O vseh teh odsekih smo pristojne na občinski upravi MONM večkrat opozorili in na njih naslovili prošnje oz. zahteve po sanaciji določenih **zelo kritičnih** predelov cest ter od tam prejeli pojasnilo, da so bila **sredstva** za sanacijo cest zelo **zmanjšana**, zato vseh del ne bo možno izpeljati. (Pred nedavnim ste končno lahko opazili sanacijo cestišča med Velikim in Malim Podljubnom). Upamo lahko le, da bo v bližnji prihodnosti izvedenega oz. saniranega čimveč.

Prav tako smo podali predloge in izvedli terenski ogled krajev, kjer bi bilo potrebno **namestiti dodatne prometne znake, oznake vasi in ogledala** - realizacija le-teh naj bi bila uresničena v **jese**ni zaradi dolgih postopkov pri javnem naročanju prej omenjenih oznak in ogledal.

V presojo smo posredovali **predlog** za ureditev oz. vzpostavitev dveh linij primestnega **avtobusnega prevoza**, in sicer Novo mesto - Ruperč Vrh - Birčna vas - Veliki Podljuben ter Novo mesto - Stranska vas - Lakovnice - Rakovnik - Rajnovšče. Seveda z optimizmom pričakujemo čimboljše rešitev.

Še vedno pa **čakamo na zeleno luč za pričetek postopkov za priključitev na javno kanalizacijsko omrežje**. V glavnem so se dela res zaključila že jeseni 2012, vendar je očitno pri tej izgradnji prišlo do toliko **napak** in pomanjkljivosti, da jih odgovorni še vedno popravljajo. Glede na to, da je za projekt odgovorna MONM kot investitor, pa Svet KS Birčna vas ne prevzema nobene odgovornosti oz. krivde za napake, ki so bile narejene s strani projektanta in posledično izvajalca CGP ali njegovih podizvajalcev. Se pa že kar nekaj časa **trudimo, da bi bile odpravljene vse pomanjkljivosti** na cestiščih in ob njih ali na privatnih zemljiščih, ki so nastale med samo **izgradnjo kanalizacije**, in o katerih smo bili seznanjeni s strani krajanov ali pa smo jih sami opazili.

Seveda v zadnjih letih veliko slišimo, kako je razvoj pomemben, kako je potrebno iti **v korak s časom**, zato se je tudi Svet KS Birčna vas **trudil izpeljati vse aktivnosti**, ki bi kakorkoli izboljšale stanje v naših prelepih zelenih krajih in počutje krajanov. Je pa res, da **razvoj naše krajevn**e skupnosti poteka zelo počasi, pa vendarle ne moremo trditi, da smo tako zelo zaostali. Mislim, da živimo povsem prijetno in mirno življenje kljub pomanjkanju nekaterih sodobnih dobrin. Se je pa tudi potrebno zavedati, da vse tisto, kar je novo, ni nujno tudi dobro. **Posledice modernizacije in sodobnega načina življenja se vidijo na vsakem koraku**, predvsem v odnosih med ljudmi, ki vedno bolj delujejo nesrečni, če nimajo nečesa materialnega. Mogoče bi poskušali **več uživati** v preprostih majhnih rečeh in drobnih zadovoljstvih, ki jih lahko doživimo **na raznovrstnih druženjih s sosedi, prijatelji in ostalimi krajani**.

Pravijo da, »ljudje pogrešajo svoj košček sreče, pa ne zato, ker je nikoli ne bi našli, ampak zato, ker se niso ustavili, da bi jo zaužili.«

Predsednica Sveta KS Birčna vas
Darja Marjanovič

Varnostni sosvet KS Birčna vas

Svet KS Birčna vas je ustanovil Varnostni sosvet KS Birčna vas z namenom, da **krajevna skupnost s policijo in ostalimi pristojnimi organi in institucijami preprečuje nastanek različnih negativnih pojavov in s tem zagotovi večjo varnost krajanov**.

Vloga varnostnega sosveta ni raziskovanje negativnih in nenavadnih varnostnih pojavov oz. problemov v KS, temveč odkrivanje in odpravljanje vzrokov za njihov nastanek. Zato je njegova temeljna funkcija povezovanje, koordiniranje in usmerjanje vseh organov, organizacij in drugih strokovnih dejavnikov, ki se ukvarjajo z varnostno problematiko, in ki lahko kakorkoli vplivajo na kvaliteto varnostne kulture - to so: policija, ustrezni organi na občini in občinski upravi, zdravstvene institucije, centri s področja socialnega varstva, inšpekcijske službe, šola, prostovoljna gasilska društva. Z različnimi dejavnostmi lahko vpliva na varnostno zavest krajanov.

Preprečevanje vlomov in tatvin iz vozil in objektov

Policisti Policijske postaje Novo mesto smo v preteklih letih predvsem v spomladanskem času, obravnavali večje število tatvin in vlomov v osebna vozila, tatvin vozil in tatvin iz odklenjenih objektov, predvsem na območju vinorodnih okolišev in mestih, kjer se opravljajo gospodarska dela. **Zato policisti policijske postaje Novo mesto občanom svetujemo:**

- Upoštevajte samozaščitne ukrepe.
- Torbic, kovčkov in drugih predmetov ne puščajte na policah, sedežih ali na drugih vidnih mestih. Ti predmeti so vaba za tatove; varneje bodo shranjeni v prtljažniku. Zlatnina, denar, kreditne kartice, čeki in dokumenti ne sodijo v predale vozila.
- Predmeti v vrečki ali torbici, ki sicer niso dragoceni, so lahko vaba za storilce, saj ti ne vedo, kaj je v vrečki ali torbici. Povzročena materialna škoda bo v tem primeru večja, kot je vrednost odnesenih predmetov.
- Prtljago naložite v vozilo tik pred potovanjem. Ne puščajte prtljage na strehi avtomobila.
- Ko zapuščate vozilo, zaprite vsa okna in vrata ter obvezno zaklenite vozilo, prtljažnik in pokrov posode za gorivo.
- V kolikor imate vključite alarmno napravo.
- **Nikoli ne puščajte ključa v kontaktni ključavnici**, tudi če zapustite vozilo le za hip.

Enaka previdnost velja za varnost stano-

Prav tako pa poskuša oblikovati ukrepe za zagotavljanje prijaznejšega in varnejšega življenjskega in bivalnega okolja v KS. Zavzema se tudi za izvajanje aktivnosti na področju varovanja okolja.

Če boste v vašem okolišu opazili kakršenkoli nenavaden pojav, ki bi lahko predstavljal ogroženost vaše varnosti ali pa predstavljal kršenje javnega reda in miru (neobičajni ljudje ali avtomobili v soseski, glasna glasba, streljanje, kraje, odlaganje kosovnih in drugih odpadkov v naravi...), lahko o tem pišete na elektronski naslov: ks.bircna.vas@novomesto.si, ali obvestite člane Varnostnega sosveta (**Alojz Sladič, Majda Meštrič, Drago Miklič, Vesna Stanešič, Janja Ovniček, Franci Ilar, Marjetka Volaj, Vinko Pirc, Franci Drenik, Franc Kulovec, Darja Marjanovič**) ali pa sporočite zadevo na anonimni telefonski številki **113** oz. **0801200**.

Člani Varnostnega sosveta KS Birčna vas

vanjskih hiš, vikendov ter zidanic. Policisti vam svetujemo:

- Večjih vsot gotovine in dragocenosti ne hranite doma.
- Ne odpirajte vrat neznancem.
- Zapirajte in zaklepajte vhodna vrata.
- Pred vhodnimi vrati imejte ustrezno razsvetljavo. Zelo priporočljiva je senzorska luč.
- Vrata opremite s ključavnico z varovalom ali varnostno verigo in kukalom.
- Namestite domofon ali videofon.

Kaj storiti, če ste oškodovani z vlomom ali tatvino:

Nemudoma pokličite policijo na telefonski številki 113 ali 07/3327400. Do prihoda policistov ničesar ne premikajte in ne pospravljajte, da ne boste uničili koristnih sledov, ki bi lahko pomagali pri odkritju storilca. Pri izsleditvi storilca nam lahko veliko pomagate, če si dobro zapomnite ali takoj zapišete predvsem naslednje:

- V primeru zalotitve osebni opis sumljivih oseb (spol, starost, velikost, obleka, posebne značilnosti obraza, hoje, govora in drugo).
- Registrsko številko, barvo, znamko in tip vozila.
- Natančen opis ukradenih predmetov.
- Povejte tudi, če ste pri tatvini storilca zalotili.

Vodja policijskega okoliša **Stanislav Tekavčič**,

PP Novo mesto

V skrbi za bivanjsko okolje

Vas je skupnost v njej živečih. V slogi je bila moč.

Živimo na vasi. Mnogi so se rodili tukaj, večina je »domačinov«. Nekaj nas je, ki smo v to okolje prišli pred leti in si zgradili hišo. V Birčno vas sem se pripeljal po makadamu, danes se vozim po pokrpanem asfaltu. Desetletja so minila in **predmestje se bliža našim vasem**. Dosegli smo napredek. Naše vasi so pred 30., 20. leti izgledale drugače, skromno. Rekli so, da je ta okoliš nerazvit. Pa smo pljunili v roke in se organizirali. Spominjam se akcij za telefon, vodo, pa elektriko, asfalt je bil terna. **Mnogo nesebičnosti, darovanja in prostovoljnega dela ter strojnih ur (neplačano) je bilo vloženo v napredek**. V zgornjem stavku se bodo prepoznali mnogi krajani. In nesporne zasluge za napredek in razvoj naših krajev so njihove.

V še ne tako daljni preteklosti je bil razvoj in napredek tudi na podeželju ob našem prispevku v materialu, delu in denarnem prispevku samoumeven. Šli smo se **samoprispevek**, da si izboljšamo bivanjsko okolje. Mnogo je bilo storjenega. V izvedbi je še kanalizacija, osnovni kanalizacijski vodi so položeni. Mnogi nestrpnost čakajo individualne priključke in zagon sistema, saj jim pogosto praznjenje greznic greni življenje.

Vsakič, ko stresne moj avto vem, da sem zapeljal čez pokrov kanalizacijskega jaška, pa nanjo me opozarja tudi velika tabla o Evro projektu, ki traja in traja v naši vasi. Nekoč smo take stvari končali na hitro. Sedaj se pa vse to tako vleče in odlaša, mi pa **čakamo** na priključitev ter tudi **realizacijo obljub** za pločnik, avtobusna postajališča, mnogi

še sanjamo kabelsko, zvečer kakšno luč ob pločniku, pa kante so že v napoto in pričakujemo primernejšo ureditev EKO kotičkov.

Zaostajamo in smo še vedno manj razviti

Naše vasi so se v desetletjih spremenile. **Spremenila se je struktura prebivalcev, okolje in bivanjske kulture mnogih**. Nekoč vasi s pretežno kmečkim prebivalstvom so danes spalna naselja in kmetov je vse manj. V hlevih ni več živine, preuredili so jih v garaže za avtomobile, po več njih jih imajo pri hiši. Skozi naše vasi vodijo **zelo prometne ceste**. Tam se človek sploh ne more sprehoditi. **Njive so do cest, v naseljih pa škarpe in grmovne ograje ali žive meje in svet ob cesti skoraj ne obstaja**. Ob oranju traktoristi obračajo na cestah. **Pločnikov ni**. Kolesarskih poti tudi ne. Posebnih traktorskih poti ob cestah tudi še ne poznamo. Sprehod skozi vas je za vsakega pešca poseben izziv in tveganje hkrati, zlasti ob slabi vidljivosti in mokrem cestišču. Tako je tudi kolesarjem. Tudi voznikom ni lahko v takih primerih opaziti pešcev ali kolesarjev brez svetlobnih teles ali odsevnikov. Pa tudi domačini za dovoz z **delovnimi stroji in traktorji** na svoje njive, travnike, gozd skoraj nimajo druge možnosti kot uporabljati ceste, tudi glavno cesto. **To vsekakor ni prijazno okolje za sobivanje različnih skupin prebivalcev**. Prihaja do različnih interesov in ravnanj, ki nekatere motijo. Mnogokrat je potrebno zelo malo za odpravo nesoglasij in motečih stvari ali ravnanj, dobrodošli sta strpnost in razumevanje. Naša **lokalna skupnost še ne dohaja zadovoljiti vse naše potrebe** in želje v **bivalnem okolju**, naša ljuba **država pa se je bolj izkazala kot mačeha in v naše življenje posega s predpisi, določila je pravice, obveznosti in tudi sankcije za prekrške**. Stvarnost pa se dogaja vsak dan, ceste so pa luknjaste,

ozke, ovinkaste, nesreče se vrstijo, mi smo pa za organe samo grešniki, oziroma stalni prekrškarji.

V razvitih deželah, ki sem jih obiskal, so to uredili drugače, človeku prijazno. Ceste so rezervirane za promet z motornimi vozili, imajo kolesarske poti, pločnike in poti za pešce, pa kmetijski stroji imajo svoje poti. Svet ob cesti je široko določen in mora omogočati preglednost, vidljivost, varno vključevanje na prednostne ceste. Seveda so v tem pogledu desetletja pred nami. Pri nas pa še vedno sadijo koruzo, gradijo škarpo in sadijo živo mejo do ceste. In pločnik lahko le sanjamo. Tam so poljske poti vzporedno ob državnih cestah in delovni stroji ne smejo voziti po državnih cestah. Čez Birčno vas vodi **državna cesta**, nekoč makadamska medkrajevna cesta, **vsa ovinkasta in nevarna**, promet je gost vsaj dvakrat dnevno, cesta je **sramota za vse nas** zlasti pa za lastnika - državo. Obvoznica je še v oblakih, izgleda, da je vse zamujeno in zamaknjeno v nedogled. Občinski črpalniki evropskih sredstev so menda bili prešibki, tajkuni kot kaže pa preveč grabežljivi v akciji: »Izkoristimo Slovenijo«, mi pa smo čakali na ne vem koga in kaj.

Na asfaltu pa po gasu - stare navade traktoristov

Nekoč kolovozne poti po naših vaseh so danes prave ulice. Ob izvedbi kanalizacije so bile mnoge ulice preplastene z novim asfaltom. Ob sončnih dnevih so take ulice varno sprehajališče mnogim mladim mamicam in njihovim otrokom. Pa tudi stanovalci ob takšnih ulicah skrbimo za umirjen promet in urejenost. Po ulicah je marsikje mogoč dostop do kmetijskih površin, ki ga uporabljajo lastniki parcel za dovoz in vrnitev s kmetijsko mehanizacijo. V mokrih dneh se koles traktorjev oprime blato, navada nekaterih traktoristov pa je, da takoj, ko pripelejo na asfalt pritisnejo na plin, da po nekaj desetih metrih **odpade od koles večina blata**, ki ostane na asfaltni površini. Stanovalci v teh ulicah pričakujemo drugačno ravnanje lastnikov kmetijskih strojev, ko se vračajo s svojih površin po asfaltiranih cestah in ulicah. Če že ni možna vožnja z njive ob suhem vremenu ali pa po drugi poti, je potrebno ob onesnaženju asfaltnih površin le te počistiti. Žal, nekateri tega ne razumejo in ne čistijo za seboj. **Že dolgo časa onesnaženje cest ni dopustno, predpisi za tako početje določajo globo**. Bolj, ko bo urejeno naše okolje bo tudi odpustkov onesnaževalcem oziroma prekrškarjem vse manj. Lastniki parcel ob državni cesti bodo nekoč, skladno z evropskimi direktivami, morali imeti svojo pot.

Enemu od njih smo ob novem letu podarili lopato vredno 18 EUR in mu svetovali, da jo ima vedno na traktorju in z njo čisti za svojim traktorjem, če bo onesnažil asfalt, saj mi ne mislimo večno čistiti za njim. Povedali smo mu tudi, da če bo z onesnaževanjem naše ulice nadaljeval, bo sledila prijava in morebiti tudi globa (zagrožena je tudi do 250 EUR po (8) odstavku 113. člena ZVCP-1-UPB5).

So to res EKO kotički – zbirališča smeti – oprostite – odvečnih stvari?

Če sem pošten, smo se tudi mi zavedli, nič več ne smemo kar počez »svinjati«. **Komunala** Novo mesto je leto za letom **širila število zbiralnikov in tudi mest za ločeno zbiranje** papirja, embalaže, stekla ter splošnih odpadkov tudi v naših vaseh. In tako je prav. Pri zbiranju in odlaganju odpadkov na v določenem času določena mesta in redno v zbiralnike smo kar uspešni, mladina je že ozaveščena glede **ločevanja odpadkov**, pa tudi veliko »tastarih« to tudi počne. Sodelovali smo tudi v akciji: »Očistimo Slovenijo«. Podjetni so v smeteh zaznali svojo priložnost, pa niso odkrili nič novega. Samo smeti razmečejo in uporabno izvlečejo. Pa vendar moram opozoriti, da smo **za čistočo okrog zbiralnikov** in v bližnji okolici **odgovorni** poleg Komunalne tudi mi, ki odlagamo naše ne smeti in tudi tisti, ki iz zbiralnikov jemljejo še uporabno. Ne nazadnje je to tudi **kazalec naše trenutne skupne kulture**.

Zalotili smo gospoda **Zamido** iz Birčne vasi, ki je ne prvič niti zadnjič, **čistil** dostop do zbiralnikov postavljenih ob cesti v Padež, ali pa pometal okrog smetnjakov. Eden redkih! **Pohvalno!**

Včasih je to šlo na DINOS ali pa v hosto. Danes temu ni tako. Pred 20 leti nismo kupovali vreč za smeti. Danes jih. Mnogi imamo doma urejeno ločeno zbiranje raznovrstnih stvari, ki jih ne potrebujemo več. Da steklenica, ali kartonska škatla, ali prebran časopis, ali platenka, ali zamašek od plastenke ni smet, verjetno vemo vsi. Glede na skromno razvito podjetništvo pa nam ne ostane drugega kot, da kupljeno embalažo podarimo Komunalni in to v točno določen zbiralnik in za to še plačamo! **Pristojni za nadzor nas lahko tudi oglobijo, če ne upoštevamo pravil.** So pooblaščen in s koncesijo. Tudi dimnikarji so bili pooblaščen in s koncesijo, pa danes že lahko izbiramo dimnikarja tako kot serviserja katere druge naprave. Nekoč smo mi hodili po plin, danes ga pripeljejo na dom, še nekaj časa bomo mi vozili »smeti« tam, kmalu bodo prišli k nam po surovino.

Sedanje **stanje** glede **EKO kotičkov** nam vsekakor **ne more biti v ponos**. Pisec teh vrstic sem bil v mnogih deželah po Evropi in na Bližnjem vzhodu. Opazil sem, da se v mnogih krajih in državah trudijo očesu umakniti zbiralnike odpadkov na razne načine. Najbolj sem bil presenečen v turističnem kraju na Sardiniji, kjer so bila zbirališča v labirintu škarp, le te so na Sardiniji običajno zlagališče kamnov z vrto in njiv, podobno kot suhozidi v Istri ali Dalmaciji. Tam so za dvometriskimi škarpami skrili zbiralnike za ločeno zbiranje smeti pred očesom turista in pre-

prečili burji raznos po okolici.

To je EKO kotiček v Švici. V Švicarskih mestih so zbiralniki pod zemljo, na površini je le mnogo »žrel«, v katere se odlaga odpadke. Naj navedem primer cigaretnih škatlic: prozorni ovitek med embalažo, škatlica med papir in posreben papirček še v poseben zbiralnik, čike pa se ne sme metati po tleh. V Nemčiji sem pri lastniku apartmaja v garaži videl zbirko 12 posod za ločeno zbiranje običajnih odpadkov. Gospodar mi je rekel, da to niso odpadki temveč surovina za ponovno predelavo. Mi imamo priložnost tudi tako ravnati že sedaj in ne le čez nekaj generacij.

Komunali Novo mesto bi vseeno čestital za dosedanj napredek pri omogočanju prebivalcem, da na določena mesta lahko odlagamo stvari, ki jih imamo za smeti, **zlasti za postopno večanje števila mest z zbiralniki za ločeno zbiranje raznovrstnih odvečnih stvari** krajanov, ki jim nekateri pravijo smeti. Tu je za vse udeležence še veliko priložnosti za zmanjšanje, za več reda pri ločevanju pa tudi načinu zbiranja odpad-

kov. Komunalcem pa zamerim, da ko pridejo ponje, da posvinjajo malo naokoli in ob nekaterih mestih slabo poskrbijo, da je okolica prijazno dostopna za nas krajane. Pristojnim bi svetoval, da vsaj na mestu ob zbiralnikih (primer pri železniški postaji v Birčni vasi ali na mestu obračanja komunalnega tovornjaka ob cesti v Padež pripeljejo kakšen slab kubik gramoza na leto in posipajo prostor oziroma obračališče, da ne navažajo blata na asfaltno cesto. To je vsekakor manjši strošek od globe za fizične in pravne osebe zagrožene po zakonu. Ta članek je nastajal vse leto in glej komunalci so me prehiteli in več let neurejeno okolico pred zbiralniki na železniški postaji v tem letu vendarle uredili, na obračališču pri kontejnerjih ob cesti v Padež pa odrinili skale, tako, da je sedaj več prostora za obračanje kamiona.

Počasi in po malem se vendarle nekaj dogaja. Vendar tisto, **za kar smo plačevali samoprispevek** in kar že težko pričakujemo, **se še kar odmika in to ni prav.**

Bogdan Mali

Priključitev na kanalizacijsko v Birčni vasi in

Spoštovani krajan, spoštovane krajanke,

v nadaljevanju boste seznanjeni s časovnim okvirom, pogoji in potrebnimi aktivnostmi za priključitev na kanalizacijsko omrežje v Krajevni skupnosti Birčna vas.

Večina aktivnosti vezanih na izgradnjo primarnega voda kanalizacijskega omrežja je zaključenih. Že nekaj časa pa potekajo popravila na posameznih odsekih. Po vseh zaključenih delih bo predvidoma v začetku julija 2014 narejen tehnični pregled oz. prevzem objekta (javnega kanalizacijskega omrežja) in izvajalec (CGP d.d.) bo na Upravno enoto predložil vso potrebno dokumentacijo za vložitev vloge za pridobitev uporabnega dovoljenja. Vsi postopki in obravnave za pridobitev uporabnega dovoljenja običajno trajajo tri mesece. V našem primeru pričakujemo, da bo odločba o uporabnem dovoljenju pravnomočna v začetku **oktobra 2014**. Po pridobitvi uporabnega dovoljenja bo Mestna Občina Novo mesto, v nadaljevanju MONM, predala objekt v upravljanje upravljavcu Komunalni Novo mesto, ki bo nato obvestilo o možnosti za priključitev ter obenem poziv k priključitvi poslala v roku 30 dni vsem uporabnikom,

javno omrežje Stranski vasi

ki imajo fizično možnost priključitve na javno kanalizacijsko omrežje, in s tem pravico in dolžnost za priključitev. Lastniki posameznih objektov se morajo na kanalizacijsko omrežje priključiti v **šestih** mesecih po prejetju obvestila, to v našem primeru po vsej verjetnosti pomeni **najkasneje do konca marca 2015**.

POGOJI ZA PRIDOBITEV KANALIZACIJSKEGA PRIKLJUČKA

1. Vsi pogoji za pridobitev kanalizacijskega priključka izhajajo iz Odloka o odvajanju in čiščenju komunalne in padavinske vode na območju Mestne občine Novo mesto (Ur. L. RS št. 15/2014 z dne 28.2.2014) in Tehničnega pravilnika (Ur. l. RS št. 77/2006 z dne 21.07.2006) o javni kanalizaciji, in Pravilnika o spremembah in dopolnitvah tehničnega pravilnika o javni kanalizaciji (Ur. l. RS, št. 75/2008 z dne 22.7.2008).
2. Pred priključitvijo objekta na javno kanalizacijo mora bodoči uporabnik plačati komunalni prispevek za priključitev na javno kanalizacijsko omrežje, katerega mu na osnovi oddane vloge, z odločbo o odmeri komunalnega prispevka odmeri MONM, skladno z odlokom o podlagah in merilih za odmero komunalnega prispevka za območje Mestne občine Novo mesto (Ur. l. RS, št. 62/2010, z dne 30.7.2010). To pomeni, da je pri prijavi (vloži) za pridobitev priključka na javno kanalizacijsko omrežje potrebno predložiti potrdilo o poravnem prispevku. Če boste imeli v odločbi o odmeri komunalnega pri-

spevka odobreno plačilo na več obrokov, morate ob prijavi predložiti najmanj potrdilo o plačanem prvem obroku.

3. Cevni nastavki za priključitev na revizijski jašek so večinoma že izvedeni, tako da se boste uporabniki priključili na ta nastavek. V primeru, da nastavka ni, uporabnik sam izvede nastavek na revizijski jašek skladno z navodili, ki mu jih poda predstavnik upravljavca (Komunala Novo mesto) pri odkazu kanalizacijskega priključka. **Uporabniki so preostali del priključnega voda prav tako dolžni zgraditi sami (oz. mu jih lahko zgradi izkušeni gradbenik ali podjetje), na lastne stroške, skladno z navodili, ki mu jih poda predstavnik upravljavca pri odkazu kanalizacijskega priključka.** Po izvedbi priključnega cevovoda je vsak uporabnik dolžan obvestiti predstavnika upravljavca, ki je izvedel odkaz kanalizacijskega priključka, da izvedena dela prevzame ter izvede topografski posnetek priključka.
4. Sistem za odvajanje fekalnih odpadnih voda in meteornih odpadnih voda je ločen. Fekalne vode se lahko odvaja izključno v sistem fekalne kanalizacije. Na kanalizacijo za odvajanje samo meteornih vod ni dopustno priključiti kanalizacijo za odvajanje fekalnih vod. Kjer pa ni kanala za odvajanje meteornih odpadnih voda, je potrebno le-te ponikniti na parceli uporabnika.
5. Uporabniki javne kanalizacije so dolžni plačevati odvajanje odpadnih voda (kanalščino) od dneva priključitve spojnega kanala na javno kanalizacijo.
6. Uporabniki javne kanalizacije plačujejo kanalščino na podlagi ugotovljene količine pitne ali industrijske vode pa ceni, ki jo ustrezen organ določi na osnovi zakonodaje odlokov in predpisov.

POSTOPEK PRIKLJUČITVE:

Po prejemu obvestila Komunale Novo mesto o možnosti priključitve na javno kanalizacijsko omrežje je potrebno narediti naslednje:

- Na MONM oz. **Občinsko upravo Novo mesto- Oddelek za razvoj in premoženjske zadeve, Služba za investicije in razvoj (Seidlova cesta 1)** je potrebno:
 - a. vložiti **vlogo za odmero komunalnega prispevka**,
 - b. pridobiti Odločbo o odmeri komunalnega prispevka,
 - c. poravnati znesek odmerjenega komunalnega prispevka,
 - d. pridobiti potrdilo o poravnani le-tega.

Komunalni prispevek za kanalizacijo v Birčni vasi bo odmerjen na podlagi Odloka o programu opremljanja stavbnih zemljišč za območje opremljanja »Kanalizacija v naseljih Birčna vas, Stranska vas in Poganci« (Uradni list RS št. 59/12) in Odloka o podlagah in merilih za odmero komunalnega prispevka za območje Mestne občine Novo mesto (Uradni list RS št. 62/2010, 76/2013 in 112/2013), v katerem je tudi določena **minimalna višina komunalnega prispevka** za priključitev ob-

stojećih objektov na kanalizacijsko omrežje, to je **1500€** (zapisano v Uradnem listu RS št. 62.2012- 10. člen, 6. alineja). Višina komunalnega prispevka pa je odvisna od neto tlorisne površine objekta, velikosti gradbene parcele in namembnosti objekta.

Komunalni prispevek se za priključitev obstoječih objektov na kanalizacijsko omrežje lahko odmeri kot **obročno plačilo**, vendar se mora investitor o tem odločiti že ob vloži za odmero komunalnega prispevka. Plačilo je možno v največ desetih zaporednih mesečnih obrokih. Če boste imeli v Odločbi o odmeri komunalnega prispevka odobreno plačilo na več obrokov, morate ob prijavi kanalizacijskega priključka predložiti najmanj potrdilo o plačanem prvem obroku.

- Po pridobitvi dokumentov iz prejšnje alineje je na Komunali potrebno izvesti prijavo kanalizacijskega priključka, h kateri je potrebno priložiti:
 - a. gradbeno dovoljenje ali uporabno dovoljenje ali potrdilo Upravne enote, da je bil objekt zgrajen pred letom 1967, za objekt, ki se priključuje na javno kanalizacijsko omrežje,
 - b. kopijo odločbe o odmeri komunalnega prispevka,
 - c. potrdilo o plačilu komunalnega prispevka,
 - d. osebne podatke (EMŠO in davčna številka ter matična številka, če gre za poslovne objekte).
- Na Komunali se istočasno pripravi pogodba za odkaz in vris kanalizacijskega priključka v GIS (geoinformacijski sistem); vrednost pogodbe po trenutno veljavnem ceniku, z DDV znaša 125,94 €.
- Po ureditvi prijave in podpisu pogodbe za kanalizacijski priključek pooblaščenec upravljavca v nekaj dneh kontaktira posameznega uporabnika, da se dogovorita za termin odkaza priključka, ko se ta odkaz tudi dejansko izvede.
- Po odkazu posamezni uporabnik izvede priključek, in obvesti pooblaščenca upravljavca o končani izvedbi. Pooblaščenec upravljavca priključek prevzame in izvede topografski posnetek priključka.
- Za potek priključnega voda preko zemljišč, ki niso v lasti uporabnika, si mora vsak posameznik urediti dovoljenje za prekop, ki pa ga ni potrebno predložiti upravljavcu.

Za sporočanje kakršnihkoli reklamacij ali pritožb glede izgradnje kanalizacijskega omrežja ali priključka se lahko obrnete na ga. Natašo Engel iz MONM na tel. št. 07 39 39 229 ali po elektronski pošti natasa.engel@novomesto.si

Za vse dodatne informacije vam je predstavnica Sveta KS Birčna vas Darja Marjanović na voljo med uradnimi urami (vsak torek od 17h do 18h v pisarni KS Birčna vas, Birčna vas 1) ali po elektronski pošti (ks.bircna.vas@novomesto.si ali darja.marjanovic@guest.arnes.si).

Svet KS Birčna vas

PGD Stranska vas Novo mesto

Letos smo imeli leto izobraževanj

V minulem letu smo bili gasilci PGD Stranska vas aktivni na več področjih. Najprej smo organizirali v mesecu februarju že tradicionalno tekmovanje v spajanju sesalnega voda. Tekmovanja se je udeležilo 27 ekip iz treh gasilskih zvez.

Nato smo se lotili **obnove gasilskega doma**. Namestili smo zavese na okna v dvorani, potem pa začeli s temeljito prenovi straniščnih prostorov. Obnovili smo vso električno, vodovodno in kanalizacijsko omrežje ter položili ploščice in namestili nove školjke, pisoarje, lijake in vrata. Začeli smo tudi z obnovo prostora poleg straniščnih prostorov, v katerega smo vgradili okna in nova vrata.

Meseca maja smo za krajane organizirali izobraževanje o uporabi defibrilatorja (AED) ter temeljnih postopkih oživljanja. Nato smo v istem mesecu zbirali hrano za projekt Anina zvezdica.

Ker se v pomladanskih mesecih pričenjajo tekmovanja smo sestavili desetine pionirjev, mladink, članov A in B, članic B in veterane ter se z vsemi ekipami udeleževali tekmovanj.

Po počitnicah smo organizirali dan odprtih vrat na katerem smo ponovno predstavili AED ter TPO. Predstavili so se reševalci z reševalnimi psi, mi smo pokazali postopke gašenja začetnih požarov, predstavili pa so se tudi gasilci iz PGD Šmihel s svojim vozilom. Po predstavitevah pa smo pripravili tudi zabavne gasilske igre.

Preko celega leta so se naši mladi gasilci izobraževali na osnovnem in nadaljevalnem tečaju. Tisti gasilci, ki so v preteklosti opravili tečaje različnih specialnosti pa so morali obnoviti znanje na izobraževalnem centru na Igu. Izobrazili smo se tudi za nekaj novih specialnosti. Vse to počnemo za našo in vašo varnost.

Z gasilskim pozdravom: Na pomoč!

Dejan Rkman

Predsednik PGD Stranska vas Novo mesto

Požarna varnost v gospodinjstvu in okolici

Za varnost pred požarom smo v prvi vrsti odgovorni vsi posamezniki, saj ob preventivnih ukrepih in lastni zavesti o možni nevarnosti za nastanek požara sami naredimo največ, da do požara sploh ne pride. Vendar pa vemo, da smo vsi samo ljudje in v trenutku nepozornosti lahko v našem domu, oziroma njegovi okolici pride do požara. V tem trenutku je potrebno hitro in pravilno ukrepati, saj lahko škodo ki grozi, zmanjšamo na minimalno raven, če znamo začetni požar pogasiti sami, seveda ob skrbi za lastno varnost. Dejstvo je, da je požar najlažje pogasiti, ko je le-ta v fazi razvoja (začetni požar). Ker v veliki večini primerov gasilcev ni v neposredni bližini, je priporočljivo, da poskušamo začetni požar pogasiti sami, seveda le ob pogoju, da posedujemo ustrezno znanje o gašenju in se počutimo sposobne pogasiti požar, ki je nastal. Če omenjenih znanj nimamo ali pa se ne počutimo sposobne ukrepati, je bolje, da se umaknemo na varno in pokličemo pomoč. Za vse, ki bi bili v takšni situaciji pripravljeni ukrepati, pa ne veste natančno kako v različnih situacijah pristopiti in ukrepati, sem v nadaljevanju pripravil nekaj praktičnih

nasvetov, ki jih lahko s pridom uporabimo ob nepredvidenih dogodkih v naših gospodinjstvih. Ker doma ponavadi nimamo gasilne opreme, se moramo v primeru nastanka požara znajti s priročnimi gasilnimi sredstvi, ki jih imamo na dosegu roke. Glede na snov ki je zagorela, moramo znati ustrezno izbrati gasilno sredstvo, s katerim bomo učinkovito pogasili požar.

V primeru vžiga pregretega jedilnega olja bomo tako požar najlažje pogasili s tem, da posodo v kateri gori, pokrijemo s pokrovko ali pa posodo prekrijemo z vlažno (kuhinjsko) krpo. Požarov gorljivih tekočin (olje, bencin,...) v nobenem primeru ne smemo poskušati pogasiti z vodo, saj na ta način lahko povzročimo eksplozijo in povzročimo še večjo škodo, tvegamo pa tudi hude opekline. Po pokritju posode s priročnim gasilnim sredstvom pustimo posodo pokrito še nekaj minut po tem, ko je ogenj že ugasnil, saj se razgreto olje ob ponovni prisotnosti kisika lahko znova vžge.

Požare trdnih gorljivih snovi kot so les in drugi deli pohištva, lahko pogasimo z vodo. Pri uporabi vode kot gasilnega sredstva je

potrebno biti **previden** tudi v primerih, ko zagorijo različne **električne naprave**, saj je **voda električni prevodnik in obstaja nevarnost električnega udara**. Ob požaru električnih naprav je tako boljše **uporabiti ročni gasilnik**, polnjen z ABC-prahom ali ogljikovim dioksidom (CO₂), pred gašenjem pa **izklopimo električni tok**, saj se tako zavarujemo pred potencialnim električnim udarom. V nobenem trenutku namreč ne smemo pozabiti, da je **naša varnost na prvem mestu**, zato moramo najprej poskrbeti, da bomo gašenje izvedli na varen način.

Nevarnost v gospodinjstvih predstavlja tudi puščanje gospodinjkega plina. Plinske jeklenke za uporabo v gospodinjstvih so polnjene z mešanico propana in butana. Gospodinjjski plin ima značilen vonj, ki nam omogoča zaznavo. Ob zaznavi plina v prostoru je pomembno, da čim prej **odpremo okna in vrata**, dokler tega ne storimo pa **ne smemo prižigati luči** ali na kakršen koli drug način **ustvariti iskre**, saj lahko pride do eksplozije. Ko smo poskrbeli za **prezračevanje prostora**, moramo poskrbeti za **preprečitev nadaljnjega uhajanja plina** v ozračje.

Zima je čas, ko po domovih kurimo v centralnih pečeh. V dimnikih se začnejo nabirati saje, ki tudi lahko zagorijo. Takrat govorimo o dimniškem požaru. **Pri dimniškem požaru je pomembno, da ga**

Na Velikem Orešku so 1. januarja 2014 pri gašenju požara sodelovali člani PGD Stranska vas.

ne poskušamo pogasiti z vodo, saj je dimnik prostor z razmeroma majhno prostornino, zaradi velikih temperatur, pa se voda v trenutku začne spreminjati v vodno paro, ki išče pot na prosto, to pa je skozi vrh dimnika in dimniška vratca. Če se nahajamo pri eni od odprtih, **tvegamo hude opekline**, dimnik pa z uporabo vode kot gasilnega sredstva, lahko **poškodujemo** do te mere, da postane neuporaben. **Ob dimniškem požaru je najbolje poklicati gasilce**, ti pa nadzorujejo zgorevanje saj v dimniku in poskrbijo, da gorenje ne uide izpod nadzora. Opozoriti velja tudi na dostopnost dimniških vratc, ki so velikokrat

založena z raznimi predmeti, kar pa gasilce ovira pri intervenciji. **Poskrbimo torej, da bodo dimniška vratca vedno dostopna.**

Skozi leto se srečujemo tudi s kurjenjem v okolici naših bivališč. Pomembno je, da vemo, kdaj lahko kurimo v naravnem okolju. **Kadar je za neko območje razglašena velika ali zelo velika požarna ogroženost, v naravi ne smemo kuriti**, saj lahko pride do nenadzorovanega gorenja, torej požara. Kadar kurimo v naravi, moramo **poskrbeti**, da do požara ne more priti. **Kurišče mora biti urejeno tako**, da se gorenje ne more razširiti. **Obdano mora biti z negorljivim materialnom**, prav tako mora biti neposredna **okolica kurišča očiščena** vseh gorljivih snovi. Kurišče mora biti **oddaljeno** od gozda vsaj 50 metrov, od pomembnih prometnih poti, večjih naselij in objektov z vnetljivimi ali nevarnimi snovmi (v našem okolju največkrat seniki ipd.) pa vsaj 100 metrov. Ves čas morajo kurišče **nadzorovati** polnoletne osebe. V primeru suhe okolice kurišča, če je kurišče veliko ali je ozračje vetrovno, je potreben **pregled kurišča** in okolicev najmanj 15 do 30 minutah po zaključku kurjenja. Če je kurjenje del prireditve (kresovanje), je potrebno organizirati **požarno stražo**, ob povprečni hitrosti vetra nad 20 km/h ali ob sunkih vetra, ki presegajo hitrost 40 km/h pa moramo prenehati s kurjenjem, sežiganjem oz. uporabo ognja. Ob nastanku **požara v naravi** ga poskušamo **omejiti in pogasiti s priročnimi gasilnimi sredstvi**, kot so veje, voda, pesek, zemlja in podobno, gasimo pa v smeri vetra. Če požara ne moremo pogasiti sami, se umaknemo na varno in **pokličemo center za obveščanje na tel. št. 112**. Več o požarni preventivi v gospodinjstvih in pri kurjenju v naravi lahko preberete na spletni strani Gasilske zveze Slovenije (www.gasilec.net).

Za konec velja omeniti še zelo uporabna in učinkovita gasilna sredstva, ki bi morala biti na voljo v vsakem gospodinjstvu. Govorimo namreč o ročnih gasilnih aparatih. **Gasilne aparate je dobro namestiti v prostore, kjer obstaja večja nevarnost za nastanek požara**, to so kurilnica, kuhinja, garaža in drugi delovni prostori. Nameščeni morajo biti na **vidna in dostopna** mesta v **bližini vrat**. Gasilniki vsebujejo različna gasilna sredstva (voda, prah, CO₂, pena). Gasilno sredstvo izberemo glede na vrsto gorljivih snovi, ki se nahajajo v prostoru, pred nakupom pa se lahko **posvetujemo tudi pri gasilcih** ali prodajalcih. **Gasilni aparat je priporočljivo namestiti tudi v osebne avtomobile in druga motorna prevozna sredstva.**

Z uporabo priročnih gasilnih sredstev in gasilnih aparatov se lahko seznanite tudi na dnevih **odprtih vrat**, ki jih prirejajo nekatera gasilska društva v naši okolici (tudi naše gasilsko društvo) v mesecu **oktobru**, ki je tradicionalno mesec požarne varnosti, zato vas na tem mestu **prisrčno vabim, da se ga udeležite**. Lahko si boste ogledali orodje in gasilsko opremo, ki jo posedujemo, videli prikaz gašenja z omenjenimi sredstvi ter tudi sami preizkusili gasilna sredstva – seveda na varen način, pod nadzorom usposobljenih gasilcev.

David Pečavar,

gasilec PGD Stranska vas Novo mesto

PGD Lakovnice

Zagnanost botruje odličnim rezultatom

Leto 2013 je bilo za **operativni** del PGD Lakovnice **eno najbolj delovnih** do sedaj. Na našem območju smo imeli **3 intervencije**. Pri dveh intervencijah je šlo za manjše požare, ki so bili hitro in strokovno obvladani. Gasili smo **travniški požar v naselju Jama**

ter **dimniški požar na Rakovniku**. Prišlo je tudi do **zahtevnejše intervencije**. V noči na četrtek, 08.08.2013, je naše društvo posredovalo ob požaru, ki je prizadejal stanovanjsko stavbo **družine Zupančič** iz Dolenjih Lakovnic. **V požaru je življenje izgubil nižji gasilski častnik II. stopnje, Martin Zupančič**. Izguba je prizadela vse člane našega društva. V dneh po požaru smo člani društva **pomagali pri sanaciji posledic požara in zamenjavi strehe**.

Društvo je bilo aktivirano **tudi v času novembrskih poplav**, kjer so

4 naši člani sodelovali pri polnjenju protipoplavnih vreč.

Na **Florjanovo nedeljo** smo organizirali **parado ob žegnanju** na Cerovcu, katerega so se udeležili tudi člani sosednjih društev. Septembra so 4 člani **sodelovali pri varovanju** GHD na Gorjancih, kar nekaj naših članov pa je opravljalo funkcijo **redarjev** na kolesarski Dirki po Sloveniji.

V mesecu aprilu smo **organizirali čiščenje gasilskega doma ter širše okolice**. Izpraznili smo podstrežje gasilskega doma, na katerem se je skozi leta nabralo kar nekaj odvečnih stvari. Manjša vzdrževalna dela in dela v okolici gasilskega doma, so potekala skozi celo leto.

Uspeli smo uresničiti kar nekaj zadanih ciljev. Ti so v prvi meri **napeljava elektroinstalacij, izdelava manjkajočega ometa** na stopnišču, ter **izdelava tlakov** v srednji etaži. **Prebeljeni** so bili tudi stropi v sanitarijah.

Članice A in člani A po zmagi na regijskem tekmovanju dolenske regije

Naši najmlajši na pionirskem in mladinskem tekmovanju GZNM

Predstavitve gasilstva osnovnošolskim otrokom

Parada na Cerovcu na Florjanovo nedeljo

V društvu smo zelo aktivni in uspešni tudi na tekmovalnem področju. Zelo ponosni smo na naše tekmovalne ekipe, na pionirje, mladince, člane A in članice A ter člane B. Vse ekipe so nas razveseljevale skozi celo leto in pridno pobirale pokale. Člani A so zmagali v skupnem seštevku v regijskem spajanju sesalnega voda. Lani so bili s taktično mokro vajo že četrto leto zapored prvi v sektorju Stopiče. Na avtorallyju GZ Novo mesto so v hudi konkurenci 39 ekip osvojili tako željeno 1. mesto in po 28 letih ponovno prinesli člansko zmago avtorallyja na Lakovnice. Članice A so dosegle 2. mesto v regijskem pokalu spajanja sesalnega voda, osvojile so drugo mesto na rally-ju GZNM. Obe ekipi sta se uvrstili na regijsko tekmovanje in premagali vso konkurenco na Dolenjskem. S tem so se uspeli uvrstiti na državno tekmovanje za memorial Matevža Haceta, ki je bil letos 24. maja. Držimo pesti za kar najboljšo udeležbo. Tekom lanskega tekmovalnega leta sta se obe ekipi udeleževali meddruštvenih tekmovanj. Med vsemi že omenjenimi odličnimi rezultati naj jih povzamem še nekaj: fantje so tretjič zapored zmagali v Šmarjeti za pokal Plastofarm in v Dobravi, zmagali so v Škocjanu in na domačem terenu na Lakovnicah. Dekleta smo zmagale v Šmarjeti, dosegle drugo mesto v Mirni peči, na domačem terenu pa smo bile tretje. Ob vsem tem pa ne pozabimo na naše najmlajše. Na gasilskem avtorallyju GZ Novo mesto je ekipa pionirjev osvojila 5. mesto, ekipa mladincev pa 4. mesto. Za zaključek uspešne tekmovalne sezone smo v septembru organizirali avtobusni prevoz na dneve Zaščite in reševanja v Velenje, kamor so naše člane A na tekmovanje spremljali domači navijači, ki so popestrili dogajanje na stadionu.

Tudi preteklo leto smo nadaljevali s preventivnim delom, saj se zavedamo, da predstavlja preventiva pomemben člen delovanja gasilske organizacije. Tako se je februarja 6 naših članov udeležilo usposabljanja na GRC-ju, opravili smo tlačni preizkus cevi v gasilskem domu in v vozilu, pregledali hidrantno omrežje, skozi leto pa smo čistili in skrbeli za orodjarno.

V okviru meseca požarne varnosti smo sodelovali na dveh sektorskih vajah sektorja Stopiče, in sicer nočne vaje v podjetju Proles ter nenapovedane vaje v Stranski vasi. Skupaj s PGD Stranska vas smo organizirali predstavitev gasilstva in opreme, ter prikazali gašenje začetnega požara osnovnošolskih otrokom.

V letu 2013 smo nabavili reflektorje, motorno žago, potopno črpalno, previti pa smo dali sesalne cevi, saj se zavedamo, da je dobro opremljeno društvo pogoj za hitro in ustrezno pomoč.

S strani civilne zaščite Novo mesto, smo pridobili nekaj prepotrebne opreme: od lani imamo v uporabi agregat, nosila, ročnik za peno in dodatne 4 tlačne cevi.

V skladu s programom usposabljanja, smo tudi v tem letu posvetili veliko pozornosti prav izobraževanju. Tako smo pridobili kar nekaj novo usposobljenih članov. Štirje naši člani so opravili tečaj za nosilca dihalnega aparata, prav tako so štirje člani opravili tečaj za varno delo z motorno žago, dva člana sta opravila tečaj za tehnično reševanje, en član pa tečaj za reševalca ob nesrečah z nevarnimi snovmi.

Čeprav smo zelo majhno društvo, smo bili v preteklem letu aktivni na vseh področjih našega dela. Da delo v društvu ne zastane, so zaslužni naši zagnani člani, brez katerih društvo ne bi delovalo tako uspešno.

Hvala vsem, ki ste pomagali uresničiti te naloge in podarili ure prostovoljnega dela za naše gasilsko društvo. Še naprej si želimo uspešno delujoče društvo in upamo, da bo še več naših krajanov našlo zadovoljstvo v prostovoljnem delu in nesebični pomoči drugim. Ta se je v luči preteklih dogodkov pokazala, da nam ni tuja – je del nas in naše kulture.

Z gasilskim pozdravom Na pomoč!

Tanja Šušteršič tajnica PGD Lakovnice

Praktični gasilski nasveti

Spoštovani krajanj in cenjene krajanke!

V našem življenju se nam marsikaj zgodi in lahko se srečamo tudi s požarom.

Kako se bo celotna stvar razpletla pa je velikokrat odvisno od našega znanja in naše trezne presoje v danem trenutku.

Marsikateri požar se zgodi zaradi naše malomarnosti, pomanjkanje znanja, nepremišljenosti.

Da bi te dogodke preprečili ali jih vsaj omejili na minimum, vam bom v tem članku opisal najpogostejše oblike požara in ukrepanje v le teh.

Goreče olje ali mast na štedilniku.

- Izklopimo štedilnik ali grelno površino
- Posodo pokrijemo s pokrovko ali vlažno brisačo.

Če uporabimo vlažno brisačo, jo navlažimo in si jo ovijemo okoli obeh rok.

- V kolikor imamo doma gasilni aparat, ga uporabimo.
- Če smo neuspešni pri gašenju ali se požar hitro širi, nemudoma pokličemo gasilce na telefonsko številko 112.

Olja ali masti nikakor ne smemo gasiti z vodo ali goreče olje prenašati po stanovanju!

Dimniški požar

Na požar v dimniku kažejo različni pokažatelji. Če stopite ven, lahko opazite, da se iz

Izdelava ometa na stopnišču gasilskega doma

dimnika kadi črn dim, ki ga včasih spremljajo celo leteče iskre ali manjši plameni. Dimniški požar spremlja tudi vse glasnejše prasketanje. Ko torej slišite bobnenje v dimniku, vam mora takoj postati jasno, da se pripravlja požar, zato morate hitro ukrepati. Ostali znaki dimniških požarov so še vroče rozete, slabše izgorevanje, smrad v hiši, vroče stene dimnika itd.

Če pride do dimniškega požara takoj pokličite gasilce na telefonsko številko 112, saj se dimniški požari pogosto razvijajo zelo hitro.

Poleg tega takoj obvestite vse sostanovalce oz. sosede, saj obstaja velika nevarnost nastanka ogljikovega monoksida. **Dimniških vratc sami ne odpiramo. Sami dimnikov ne gasimo**, če pa se že lotimo gašenja pa uporabimo gasilnik na prah oz. CO₂. V nobenem primeru **v dimnik ne zlivamo vode**, saj lahko to privede do eksplozije v dimniku. Po požaru v dimniku morate nujno **poklicati dimnikarja**, ki bo temeljito pregledal tuljave in stene dimnika ter ustrezno ukrepal. Večino dimniških požarov bi preprečili z ustreznim čiščenjem dimnikov. Dimnike se čisti vsaj dvakrat letno.

Požar na električnih napravah

Električno napravo najprej odklopimo iz električnega omrežja. Gasimo z gasilnikom na prah ali CO₂. Če smo gorečo napravo popolnoma odklopili iz omrežja (glavno stikalo, varovalke) in ni druge možnosti (nimamo gasilnega aparata), lahko gasimo tudi z vodo, saj s tem preprečimo razširitev požara po stanovanju! Zavedati pa se moramo, da z gašenjem z vodo povzročimo večjo škodo kot z gasilnim aparatom.

Največ nesreč se zgodi zaradi naše malomarnosti. Da bi te dogodke preprečili, se moramo vprašati kaj lahko sami storimo, da do teh dogodkov sploh ne bi prišlo, zato **ne odlagajmo gorljivih snovi na mesta, kjer jih lahko doseže kakšna iskra, vročina ali ogenj**. Priporočljivo je, da bi vsaka hiša imela gasilni aparat in bi z njim znali tudi upravljati. Ne stane veliko in je enostaven za uporabo.

Avtor **Gregor Hočevnar**, višji gasilec

PGD Mali Podljuben

V tekmovalnem in delovnem vzdušju

Člani PGD Mali Podljuben smo leto 2014 pričeli z občinim zborom članov.

Takoj smo začeli s pripravi na gasilska tekmovanja in sestavili pet tekmovalnih desetin: desetino pionirjev, mladink, mladincev, članov A ter desetino članov B. Desetine so se udeležile tekmovanj na nivoju GZ, sektorja Stopiče ter društvenih tekmovanj. **Pohvalimo se lahko z naslednjimi rezultati:**

- Na občinskem pionirsko mladinskem tekmovanju je ekipa pionirjev dosegla 25.mesto, mladinke 6. ter 14.mesto mladinci.
- 31.maja letos smo **organizirali tekmovanje za pokal PGD Mali Podljuben** v kategoriji članov in članic. Tekmovanja se je udeležilo 11 ekip članov in 9 ekip članic. Na tekmovanju je v kategoriji članov B domača ekipa članov B zasedla **1.mesto**, v kategoriji članov A pa so domači člani A zasedli **3.mesto**.
- 8.junija je bil tradicionalni avto-realy, člani A so osvojili **5.mesto**, člani B pa **2.mesto**
- Ekipi članov A in B sta se udeležili tekmovanj na območju Dolenjske in Bele krajine ter **dosegli odlične rezultate**.

Ker se gasilci **radi družimo** in medseboj pomagamo, smo se udeležili procesije v Dolžu, **veterani** pa so se udeležili srečanja v Dolenji Straži, kjer je potekalo tekmovanje v raznih veščinah, na katerem so

se odlično uvrstili. Udeležili smo se sektorske vaje v reševanju ljudi in premoženja v Stranski vasi na objektu Prolesa. Na področju preventivne dejavnosti smo opravili **pregled gospodinjstskih in društvenih gasilnih aparatov**.

V letu 2013 smo bili na **treh** intervencijah. Sodelovali smo pri gašenju požara v bivši Opekarni Zalog, pri čiščenju snega s sončne elektrarne v podjetju Adria ter pri gašenju gozdnega požara v Praprečah.

Med letom so se člani udeležili tudi raznih **usposabljanj** s področja

gasilstva in jih uspešno opravili.

Zamenjali smo nekaj izrabljene in na gasilskih vajah poškodovane **opreme**. S pomočjo donatorjev smo v letu 2013 nabavili motorno črpalko Honda, letos pa električni agregat. Spomladi smo tudi obsekali grmovje ter uredili okolico in naredili peč za pečenje odojka in tudi postavili kritino nad njo. **Skušali bomo urediti parkirišče in zamenjati strešno kritino**, kar nam predstavlja veliko finančno težavo. Pri pridobivanju **finančnih sredstev** se bomo obrnili, tudi na vas **spoštovani krajan**i, ki nas do sedaj še nikoli niste pustili na cedilu. **Brez vaše pomoči ne bi bilo gasilskega doma in društva**, v katerem je vedno več članic in članov ter vaših otrok – pionirjev in mladincev, ki se udeležujejo gasilskih tekmovanj, se družijo in tako spoznavajo gasilstvo.

Naj leto 2014 mine varno in brez požarov!

Na pomoč!

Marko Staniša, predsednik PGD Mali Podluben

Združenje borcev za vrednote NOB Novo mesto, Krajevna organizacija Birčna vas

S skupnimi močmi sledimo smernicam

Programsko volilni zbor članov KO ZB NOB Birčna vas je bil dne 29. januarja 2014. Obravnavali smo poročila, razrešili staro in ponovno izvolili staro-novo vodstvo KO ZB NOB Birčna vas za mandatno obdobje 2014 - 2017 v naslednji sestavi:

- za predsednika: **Bogdan Mali**
- za tajnika: **Rudolf Bogataj**
- za blagajničarko: **Mirica Golob**
- za članico: **Mira Rus**, Stranska vas
- za člana: **Vinko Šmajdek**, Podluben
- za člana: **Franc Zupančič**, Birčna vas
- za praporščaka: **Drago Smrekar** in **Vincenc Knaflc**

Na programsko volilnem zboru smo člani sprejeli poročila, program dela in izvolili vodstvo KO ZB NOB za naslednje štiri leta. Ugotovili smo, da smo s skupnimi močmi izvedli veliko večino načrtovanih aktivnosti v smernicah in programu dela za leto 2013 in v preteklem mandatnem obdobju.

Skrb za vojno grobišče in spominska obeležja NOB smo opravljali člani vestno. Na območju KS Birčna vas se nahaja sedem spomenikov NOB oziroma spominskih obeležij in eno vojno grobišče.

- Osrednji spomenik z vojnim grobiščem na Ruperč vrhu, zanj skrbijo Bogatajevi in Marija Hrovatič
- Spomenik v Velikem Podljubnu, zanj skrbi Vinko Šmajdek
- Spominsko obeležje partizanskega prehoda preko proge pri Starem Ljubnu, zanj skrbi Bogdan Mali
- Spominsko obeležje kruto ubitima aktivistoma OF ob poti med Babjem hribom in Ušivcem, zanj skrbi Franc Zupančič (Mišo)
- Spominsko obeležje padlim borcem pod Tičnico, zanj skrbi Mira Golob
- Spominska plošča na GD Stranska vas, zanjo skrbijo gasilci;
- Spomenik na Cerovcu, zanj skrbi Janja Kovačič

Stanje grobišč in spominskih obeležij je v redu, saj so bila v preteklosti izvedena potrebna dela za njihovo vzdrževanje. Spomenik NOB na Ruperč vrhu lahko s ponosom imenujemo spominski park NOB. Žal lumpa ali lumpov, ki so poleti 2011 okradli spominsko znamenje Partizanski prehod 1941 – 1945 ob progi pod Starim Ljubnom, neznani storilec je odvil zvezdo in tablo, še niso izsledili.

Bili smo na prireditvah po Sloveniji, s katerimi se obuja in ohranja spomin na pomembne dogodke iz NOB. Člani so se udeleževali prireditev organizirano in individualno:

Na proslavi bitke Cankarjevega bataljona v **Dražgošah** januarja 2014.

S praporščakom sva šla na proslavo ob **70. obletnici SNOS v Črnomlju**

Dobrodošlica vaščanov za udeležence

Številni udeleženci so prišli na spominsko slovesnost, kljub poletnemu in počitniškemu času.

Nekateri so se udeležili **Centralne proslave ob Dnevu upora proti okupatorju in koncerta v Stožicah**

Mnogi so 1. maj preživel na **Javorovici** ali drugih krajih
Šli smo tudi na slovesnost na **Bazi 20** 1. junija 2013.

Spominska slovesnost ob 70. obletnici tragičnih dogodkov v Velikem Podljubnu. V sodelovanju s KO ZB NOB Straža smo organizirali pohoda, spominsko slovesnost in tovariško druženje ob 70. obletnici tragičnih dogodkov v Velikem Podljubnu 10. julija 1943, o čemer smo

Poklon žrtvam pred spomenikom v Velikem Podljubnu.

Med nami sta bila oba župana, straški Alojz Knafelj in novomeški Alojz Muhič pa tudi predsednik pokrajinskega sveta ZB za Dolenjsko in sin padlega prvoborca v Velikem Podljubnu tov. Franci Šali.

lani pisali v Šumu sekvoj, kot pomnika za zanamce in nas pa nemo pričata spominski obeležji na travniku za Šmajdkovo domačijo in ob poti na Babjem hribu. Tri mlada življenja so ugasnila tistega vročega julijskega dne. Še danes si nismo enotni glede teh žrtev. Mnogi med nami so po spominski slovesnosti menili, da je šlo za krut in nepotreben zločin!

Udeležili smo se tudi jesenskega pohoda in slovesnosti ob 70. letnici AFŽ v Dobrniču.

Nočni pohod na Frato 29. oktober 2013.

Podatkov o udeležbi na teh in drugih prireditvah nimamo urejene,

Nekaj naših pohodnikov

saj se prireditve udeležujejo posamezniki po svoji odločitvi in tudi v sodelovanju z drugimi organizacijami kot so ZŠC, ZVVS ali SEVER.

Tradicionalni obisk borcev italijanske brigade Fontanot, njihovih svojcev in domoljubov je bil prvo nedeljo v oktobru pri spomeniku na Ruperč vrhu.

Na Ruperč vrhu je pokopan eden njihov pripadnik, v Jurni vasi pa še sedem. Gostov iz Italije, ki so romali po poteh spomina in tovarštva, in ga zaključili v Beli krajini, je bilo za poln avtobus, z njimi je bila prevajalka, z naše strani pa župan MO NM g. Alojz Muhič in več naših članov. Goste smo pogostili in potem nadaljevali obisk spomenikov v Jurni vasi.

Dogovorili smo se, da bo v letu 2014 za slovesnost v Jurni vasi poskrbela KO ZB NOB Podgrad.

Spominska slovesnost ob dnevu spomina na mrtve tradicionalno organiziramo in izvedemo pred Dnevom spomina na mrtve v **spominskem parku NOB na Ruperč vrhu**. O žalni slovesnosti smo razobesili plakate po vsej KS po vaseh, otroci pa so vabila raznesli po hišah v naši KS. Uredili in okrasili smo okolico osrednjega spomenika v KS.

Delegacija je položila h vojnemu grobišču cvetje.

Osrednji govorec na žalni slovesnosti ob Dnevu spomina na mrtve je bil župan MO g. Alojz Muhič, povezovalno besedo pa je imela ga. Šterova. Pripravili smo program s polaganjem venca, recitacijami otrok OŠ Birčna vas, govori in pesmijo pevskega zbora Šmihel.

Ohranili smo število obiskovalcev komemoracije in še posebej lepo je bilo videti veliko mladih.

Pred Božično novoletnimi prazniki smo naši borki skromno obdarili. Tudi ob Dnevu žena smo se njiju spomnili s cvetjem.

Aktivnosti praporščaka so bile vezane zlasti na letni zbor članov in prireditve v naši KS pri spomeniku na Ruperč vrhu. Naš prapor s praporščakom je bil tudi na slovesnostih v Ljubljani, Javorovici, Novem mestu, Črnomlju, morda še kje. Glede oblačenja praporščaka smo prejeli posebna navodila, v bodoče pa naj bi praporščaki imeli celo posebno uniformo.

Promocijske aktivnosti naše organizacije smo izvajali tudi v glasilu

KS Birčna vas s članki o naši dejavnosti in več slikami. Na spletnem mestu ZB NOB NM www.zb-nob-nm.si smo objavili več prispevkov iz naše dejavnosti v besedi in sliki.

V naših vrstah je 18 žensk in 40 moških, skupno nas je 58 krajanov v krajevni organizaciji ZB NOB Birčna vas. Povprečna starost našega članstva je 65 let. Najstarejša članica je **Marija Petric**, varovanka v DSO Novo mesto – Šmihel, ki ima tudi **status borke**, status borke ima tudi **Kristina Škufca**. V naših vrstah je več veteranov osamosvojitvene vojne za Slovenijo 1991.

Žal nas je v preteklem letu zapustila **Silva Ajdišek** (26.3.1930 – 29.3.2013), naša dolgoletna članica. Naj počiva v miru.

V organizaciji so med člani kar **tri generacije** in vsako leto se nam pridruži kakšen nov član. **Vabimo mlade, da se nam pridružijo.** Članstvo v naši organizaciji je prostovoljno in osebno. Člani so krajanji in krajanke, ki sprejemajo izročila prednikov, spoštujejo, ohranjajo in negujejo spomin na eno najtežjih obdobij v zgodovini Slovencev, na obdobje NOB. Statut naše organizacije pomlajevanje dopušča, kar omogoča, da organizacija živi naprej. Novi člani so predvsem zagovorniki vrednot NOB 1941-1945.

V krajevnem okolju so bila **naša prizadevanja in aktivnosti vse-skozi prisotna, podprta in ugodno sprejeta** pri krajanjih, v vodstvu naše KS, v vodstvu ZB NOB Novo mesto in tudi pri županu MO Novo mesto. **S skupnimi močmi smo okrepili naše aktivnosti.** Še zlasti pa je dragoceno, da člani v današnjem času **negujete vrednote**, ki so bile vodilo partizanom, terenskim aktivistom, taboriščnikom, vrednote,

Rdeči križ še vedno rdeče žari...

V hvaležnosti predsednici Zalki. Z lepo besedo do src ljudi.

Na letošnji redni letni skupščini smo **izvedli tudi volitve.** Več kot trideset let je ga. **Zalka Rkman požrtovalno opravljala delo predsednice, tajnice, blagajničarke in vse ostale priložnostne aktivnosti** v zvezi z delovanjem Krajevne organizacije RK Birčna vas. **Predano je kraju podarjala veliko svojega časa, srčnosti, humanosti, poslušnosti za sočloveka v stiski in truda.** V imenu vseh krajanov, se ji iz vsega srca še enkrat

iskreno zahvaljujemo za vso njeno plemenitost človeka v dobrobit kraja! S prizadevnim delom pa so se izkazale tudi ostale članice odbora. Zalka je s svojim neprecenljivim socialnim čutom za ljudi in njihove težave, s pomočjo dejavnosti Rdečega križa reševala ali pa vsaj blažila težave in stiske ljudi. Dolgoletno delo in zdravstvene težave, pa so jo pripeljale do tega, da je svoje poslanstvo predala naslednici

Miri Rus, ki sem bila soglasno izvoljena za novo predsednico. Za **tajnico** smo izvolili **Meri Jakše**, **blagajničarka** pa bo še naprej **Marta Golob**.

V soboto, 7. junija smo organizirali **vsakoletno srečanje starostnikov.** Ta poseben dan v letu so jim s svojim nastopom popestrili **otroci** podružnične šole Birčna vas pod vodstvom ge. Vide Šter, **pevci domačega cerkvenega zbor**a, pevci iz Kresa ter

iz katerih so takrat in tudi kasneje fantje in dekleta črpali svojo moč v borbi za boljši jutri. Te vrednote smo še nedolgo tega poznali vsi, z njihovo pomočjo je nastala družba, v kateri se je spoštovalo delo, delavec je bil spoštovan in redno plačan. Danes pa postaja imeti plačano delo vse bolj iskana in redka vrednota.

Žal je kriza udarila tudi po veteranih saj je Zakon o uravnoteženju javnih financ globoko zarezal v pridobljene pravice veteranov in na socialno področje. Mnogo starejših je zgubilo socialno podporo ali pa jim je bila pomembno zmanjšana. Financiranje mnogih civilnih organizacij in društev je bilo prepolovljeno. Tudi naši organizaciji so **financiranje močno zmanjšali**, čeprav izvajamo projekte v javnem interesu, zato se je bilo treba hitro prilagoditi na skromnejše vire.

Naj na koncu **izrazim zadovoljstvo**, da ste meni in članom ožjega vodstva KO ZB NOB Birčna vas zaupali, da bomo zmogli spodbuditi primerne aktivnosti v zadovoljstvo nas vseh in tudi delovali v javnem interesu. Ob tej priložnosti **izrekam zahvalo vsem**, ki ste se udeleževali naših aktivnosti. Hvala Pevskemu zboru in Osnovni šoli Šmihel, podružnici Ruperč vrh. Brez pesmi in recitacij bi bile slovesnosti zgolj skromen poklon padlim borcem in drugim žrtvam. Šola nam omogoča tudi srečanja pod streho in na toplem. Tudi za prispevek več članic in članov se moram zahvaliti. Vsi, ki skrbite za vojna grobišča in spominska obeležja NOB, opravljate častno delo. Hvala vam in računamo na vas tudi v prihodnje.

Predsednik KO ZB NOB Birčna vas
Bogdan Mali

kvartet Lasta, ki je zapel nekaj dalmatinskih pesmi. Kvartet sestavljajo Jože in Vili Šušteršič, Drago Kump in Brane Zupan. Starostnike so v nagovorih pozdravili tudi predsednica OZRK mag. Mojca Špec Potočar, župan mestne občine Novo mesto g. Alojz Muhič in predsednica sveta KS Birčna vas ga. Darja Marjanović. Gospod Marjan Ilar in Mira Rus sva se še enkrat **zahvalila za dolgoletno, uspešno in požrtovalno vodenje naše krajevne organizacije RK ge. Zalki Rkman** in ji ob tej priložnosti izročila šopek in sliko.

Tudi v bodoče bo **glavna skrb** Krajevnega odbora Rdečega križa **skrb za socialno šibke, starejše, otroke, skratka za vse pomoči potrebne ljudi.**

Velikokrat ni potrebno veliko, da razveselimo sočloveka v stiski, v njegovi osamljenosti.

Zadostuje že lepa beseda, da nekomu polepšamo dan in vsi si želimo veliko takih dni.

Predsednica KORK Birčna vas
Mira Rus

Prireditev ob dnevu žena in materinskem dnevu

»Dajmo vse rože mami,
dajmo vsa sonca mami,
pesem, ki v nas se drami,
dajmo, zapojmo mami!«

Letošnjo **tradicionalno prireditev** ob dnevu žena in materinskem dnevu **sta** simpatični **voditeljici Klara Šušteršič in Patricia Ovniček** **povezovali** z znanimi poezijami slovenskih pesnikov in lepimi mislimi o mamah ter poskrbeli, da so vsi nastopajoči pravočasno izvedli svoje nastope. **Čarobnost večera** je s svojo čudovito baletno točko v dvorano napovedala **mlada**

balerina Ana Sučević, ki po le dveh letih plesanja baleta nežno pa vendarle odločno obvlada zahtevne plesne korake. **Veselite in radost** so svojimi nastopi zagotovo prinesli **mlajši člani Folklornega društva Kres**, ki so pod vodstvom ge. **Majde Nemanič** prikazali **ljudsko izročilo domačega kraja**. V točki »Tu je pa ena lepa rejč« so glavno vlogo **odigrali orehi**, tej igri pa so Kresovčki dodali še **pesmi in plese ob godčevi spremljavi**. **Zapeli** so tudi **pesmi** »Adamček in Evica« ter »Lepo mi poje črni kos«, ki so se naučili **po izročilu tete Mici Pirc iz Lakovnic**. Na koncu so se v postavitvi »Jaz sem si pa nekaj zmislu« **poigrali** s palicami ter ob **zvokih harmonike** tudi **zaplesali**. Na vsaki prireditvi s svojim nastopom prijetno presenetijo **učenci podružnične osnovne šole Birčna vas**. Letos so pod vodstvom ge. **Vide Šter in Barbare Vidic** pripravili sklop recitacij in pesmi ter igrico »Nekoč je živela bela roža«, s katerimi so mamicam, babicam, tetam, dekletom **povedali veliko lepega**. Ob njihovem **prisrčnem nastopu** se je marsikomu v dvorani orosilo oko. Znova pa so s svojim nastopom pevskega **navdušili pevci in pevke Mešanega zbora Revoz** pod vodstvom zborovodkinje ge. **Cvetke Krampelj**. S svojim raznolikim, pestrim in odlično izvedenim programom so še enkrat dokazali, da zagotovo sodijo med vodilne zборе v novomeški občini. Pri nekaterih pesmih so se jim pridružili tudi obiskovalci prireditve. Veliko lepih in spodbudnih misli je prisotnim na prireditvi izrekla ga. **Vida Roženberger**, ki je z njimi zagotovo delila ogromno **pozitivne energije**.

V imenu Sveta KS Birčna vas **se najlepše zahvaljujem vsem nastopajočim in njihovim mentoricam**, še posebej voditeljicama Klari in Patricii. Prav tako hvala **Janji Ovniček** za koordinacijo nastopajočih v zaodrju ter **gasilcem in gasilkam PGD Stranska vas** za pripravo dvorane.

Tudi v prihodnje vam želim obilo užitkov ter mnogo nepozabnih trenutkov radosti.

Zapisala **Darja Marjanović**
Predsednica Sveta KS Birčna vas
Fotografije **Vida in Srečko**

Jubilejnih 90

Gospa Antonija Pečaver iz Birčne vasi je 6. junija 2014 praznovala **častitljivi 90. rojstni dan**. Veselo in dobre volje so jo obiskali tudi župan **MONM g. Alojz Muhič**, ga. **Zalka Rkman**, ga. **Danica Klobučar** in **Majda Junc**.

Žal je tri dni kasneje ga. Antonija preminula.

Društvo upokoencev Novo mesto Poverjeništvo Birčna vas

Upokojenci soustvarjamo zgodbo kraja

Število **upokoencev** v KS Birčna vas, ki so vključeni v naše društvo se iz leta v leto konstantno vrtili **okoli številke 130**. Nekateri od njih so zelo **aktivni**. Organizirano imamo **pohodniško skupino**, ki že nekaj let, vsak četrtek veselo hodi po naši bližnji in daljni **okolici**. Enkrat na leto pa se odpravijo tudi v **visokogorje**. Druga skupina se udeležuje v **pikažu**, ki ga izvajajo v **gasilskem domu Stranska vas**.

Se nas pa velika večina zbere **dvakrat na leto**. Prvič na **občnem zboru**, drugič pa na vsakoletnem **pikniku v Padežu**. Občni zbor smo letos imeli prvo soboto v mesecu februarju in se ga je udeležilo skoraj 100 članov. Imeli smo **predavanje policista** na temo naše **osebne varnosti pred nepridipravi**, ki nas zadnje čase obiskujejo kar pogosto, saj se je število kaznivih dejanj precej povečalo. Povedal pa nam je tudi nekaj o varni **udeležbi v prometu**. Na občnem zboru smo predelali dejavnosti iz preteklega **leta 2013**, ter ugotovili da **smo bili zelo uspešni**. Za letošnje leto 2014 smo si **zadali določene cilje** v upanju, da jih bomo uspešno izpolnili. Eden izmed ciljev je tudi vsakoletni **piknik** v Padežu. Po izkušnjah se ga udeležijo skoraj večina članov društva. Zato smo za letošnji piknik **povabili** tudi člane mešanega **pevskega zbora DU NM**, da bo **druženje ob njihovem prepevanju še bolj veselo**. Za **ples** in dobro voljo bo poskrbel tudi **harmonikar**.

V imenu upokoencev **Franc Zupančič**

Poleti smo pred vročino pobegnili na Kope.

Društvo upokoencev Novo mesto Poverjeništvo Birčna vas

Pohvalno vztrajni v pohodniškem duhu

Nadaljevali smo s pohodništvom, tudi letos so bili četrtki naši. Izhodišče na postaji, dogovor in gremo. Največkrat peš, včasih s svojimi vozili do izhodišča, pa tudi z vlakom. Šel je kdor je hotel oziroma imel čas. Trikrat le dva ali trije, ponavadi med osem in deset, zbralo se nas je pa tudi 17. Kar 12 pohodnikov in pohodnic iz našega poverjeništva je šlo za več dni na **Pohorje**. **Dobili smo se 47 četrtkov v tem letu**. Pa pravijo, da upokojenci prepogosto nimajo časa zase. Le ekstremno slabo vreme in prazniki so nas zadržali doma, tisti na dopustu so bili

Označili smo nekaj naših poti tudi za druge.

tudi opravičeno zadržani. Dobra desetina nas je vztrajala četrto leto. Tempo smo prilagodili, izbirali smo lažje in manj zahtevne **pohodne poti v naši okolici**. Žal, nekateri niso mogli vztrajati, čeprav bi radi, nekateri pa so po okrevanju spet med nami, nekaj jih je pa začasno na bolniški. Še vnuki so se nam med počitnicami pridružili. Pa Neo nas je spremljal z dvojno kilometrino.

Naš vodja Vinko ali Cene - Vincenc Knafelc - **nas je izjemno uspešno vodil 4 leta**. Pod njegovim vodstvom smo se počutili varno in ni se zgodilo, da bi ne vedeli kje smo in kam gremo. **Vinko hvala ti za skoraj 200 pohodniških izletov!** Mi pa še hodimo, saj nas je »cepil« za pohodništvo in imamo se fajn najmanj **enkrat tedensko**.

Pa novinci in novinke so vedno **dobrodošli med nami!**

Bogdan Mali

UPOKOJENCI LITERATI

Marjan Hren

KOSEC TI MOJ

Da ne pozabi
izročila očancev
izpod Gorjancev,
majskega jutra moj kmet
v temi še šmrcne v klet.

Kačje si slane,
natoči iz line,
se Bogu zahvali,
saj rajši jo ima
kot vse vitamine.

Koso sklepano
zadene na ramo,
oslovnik obesi za pas,
pa čez gmajno v laz.

To današnji bo špas,
ko v rosno bo travo
prvi zarezal
toplar' co pravo.

Ko pa vstane rumeni planet,
najde poljano
s trav'co nastlano, nasmejeno
ženico,
z njeno potico
in s koscem
tam na seneno kopico.

Stane Cerar

TONČEK Z VOZNIŠKIM

Se Tonček je razmislil, ne bom za pešči več capljal,
bom šofer postal! Pridno se uči, da voznisko pridobi.
Zdaj pa dol iz ceste pešči vi, meni se mudi.

Tišči na plin in močno drvi.

A za zavojem miličnik ga ustavi,
tovariš, kako pa vi divjate,
prometno, voznisko, če ga imate!
A predpisov ne poznate?

A Tonček se ni v hlače usral,
miličnika na hitro nekam je poslal,
pritisnil plin, pobrisal,
a miličnik si številko je zapisal.

Tonček že srečen bil, vesel,
tako se dela, pa sem mu ušel.

A glej ga zlomka, prinese poštar mu novico,
tovariš Tone podpiši, ti se srečal boš s sodnico.
Kar močno je zardel, ko pred sodnico je sedel.

Ta je brhka bila, našminkana,
si misli Tonček, z njo se pogovoriti da.

Ko sodnica zapisnik je prebrala,
nekam čudno se je zasmejala.

Nič kaj ni bila vesela,

Tončku voznisko je vzela.

Zdaj revež bridko se je pokesal,
žal prepozno,
saj zopet pešec je postal.

Ivan Hrovatič

DUŽINSKA SREČA

Bila sta lep par,
vsa žlahta je bila vesela,
ko sta si končno čas vzela,
da sta stopila pred oltar.

V prestižni borbi za denar
le redkokdaj sta skupaj jela,
vse bolj poredko se objela;
usihal je mladostni žar.

Pogosto je zavil v bar.
Otroka nista še dojela,
zakaj je mamica ihtela,
da ni mu za družino mar.

Pogovor je rodil vihar:
"Saj vse imaš, kar si želela!"
In že je kakšna priletela.
Otroški jok: "Nikar, nikar!"

Preveč bilo je že prevar!
Otroka je tesno objela,
bo že nekako preživela,
živela dalje brez utvar.

Družinska sreča ni denar,
kupiti sreče pač ne da se
in ni skrivnostni božji dar,
saj izprosi je ne da se.

Po svoje je preprosta stvar:
Kar zmoresš daj, ne terjaj zase.
Zavej se, da nekoč boš star,
tedaj požel boš zlate klase.

Nasveti zobozdravnika

Sive plombe, da ali ne?

Zagotovo ste si **vprašanje o sivih plombah** kdaj sami zastavili, ali ste morda kdaj o tem brali, Vas je informiral zobozdravnik. Danes je veliko diskusije o omenjeni temi, znanstvenih raziskav in tudi različnih mnenj.

Gremo po vrsti, iz česa pravzaprav so sestavljene sive oziroma amalgamske plombe.

Sive plombe izdelujemo iz AMALGAMA, ki je zlitina sestavljena iz:

-50% živega srebra

-30% srebra

-15% kositra

-5% bakra, indija, paladija in cinka

Kateri element poraja dvome o uporabi amalgama?

Odgovor je: **ŽIVO SREBRO (Hg) !!!**

Živo srebro je **strupeno**, zlasti ker je izredno topno. Klinične študije so dokazale, da se iz sivih plomb sproščajo hlapi živega srebra, zlasti pri njihovi izdelavi in odstranjevanju. Ena od študij je pokazala, da živo srebro zelo **povečano izhlapeva, ko žvečimo in ko pijemo vroče napitke** (od 6 do 150 ug/m³). Pri odstranjevanju sivih plomb pa celo do 4000ug/m³. Varna meja, ki jo je postavila Varstvena okoljska agencija (ameriška EPA) pa znaša 50ug/m³. **Ti hlapi se nato kopičijo v našem telesu**, zlasti živčevju, ledvicah, debelem črevesu in jetrih in s tem **povečajo tveganje za bolezni** teh organov, kot npr. Parkinsonova bolezen, Alzheimerjeva bolezen, multipla skleroza...

Tako lahko zaključimo, da so sive plombe vsaj potencialno »strupene« oziroma nezdrave za naš organizem. Za primer, Norveška, Švedska in Danska so v zobozdravstvu že **prepovedale uporabo amalgama**, Nemčija in Kanada ga omejujejo za nosečnice, Finska in Avstrija pa priporočajo uporabo drugih materialov v času nosečnosti. **V Sloveniji trenutno nimamo zakonsko opredeljenega mnenja o sivih plombah**. Razlog nedvomno tiči tudi v tem, da **zavarovanje krije izdelavo sivih plomb**, medtem, ko je za bele plombe na **zadnjih zobeh potrebno doplačilo s strani pacienta**, čeprav **zobozdravniki že več let skušamo pri zavarovalnicah doseči, da bi boljše materiale tretirali kot standardne materiale**.

Seveda kljub vsem tem informacijam ni potrebno takoj teči k zobozdravniku in si zamenjati vse sive plombe. **Svetoval bi čimprejšnjo postopno menjavo sivih plomb le tistim, ki imajo pogoste glavobole, motnje v delovanju ročil, sečil, jeter, težave na področju živčevja** in za le te težave ni bilo odkritega konkretnega vzroka. Sicer pa le, če imate to možnost, ko ste pri zobozdravniku, **se le odločite raje za izdelavo bele kot pa sive plombe**.

Simon Bele, dr.dent.med.

PRI NAS SIVIH PLOMB NE IZDELUJEMO.

Medicinski nasveti

Arterijska hipertenzija

Povišan krvni tlak je dejavnik tveganja za bolezni srca in ožilja. O arterijski hipertenziji govorimo, ko gre za **kronično zvišan krvni tlak**, ki je ob več zaporednih meritvah enak ali višji od **140/90 mmHg**.

Pri več kot 90 % bolnikov vzroka arterijske hipertenzije ne poznamo (esencialna hipertenzija) in je ne moremo ozdraviti, lahko pa z **ustreznim zdravljenjem znižamo krvni tlak** na normalne

vrednosti in s tem odložimo ali celo **preprečimo nastanek zapletov** zaradi trajno zvišanega krvnega tlaka. Na razvoj arterijske hipertenzije pomembno **vplivajo** prekomerna **telesna teža, uživanje soli, telesna neaktivnost, pretirano pitje alkohola**, pomembno vlogo pa ima tudi **dednost**. Esencialno

hipertenzijo pogosto spremljajo še druge nenormalnosti, kot so presnovne **motnje maščob in sladkorja**. O sekundarni arterijski hipertenziji govorimo, če je ta **posledica bolezni ledvic, endokrinih bolezni in jemanja določenih zdravil** (kortikosteroidi).

Visok krvni tlak le redko spremljajo simptomi, tako da se običajno odkrije med pregledi ali med obiskom pri zdravniku zaradi drugih težav. Del ljudi z visokim krvnim tlakom ima **znake** v obliki **glavobola, kot tudi omotice, vrtočlavičice in spremembe v vidu**. **Posledice dolgotrajnega povišanega krvnega tlaka se pojavijo na različnih organih**. Zaradi napredujočih bolezenskih sprememb, ki so posledica dolgotrajnega povišanega krvnega tlaka in **motenj v presnovi maščob**, se v žilni steni začnejo tvoriti **zadebelitve** oziroma maščobne lehe in pozneje plaki, ki lahko **začnejo ožiti svetlino žile** ter ovirati pretok krvi. Če **plak v žilni steni počni, tam nastane strdek, ki lahko zapre žilo in popolnoma onemogoči pretok krvi v določen organ ali njegov del**. Če se to zgodi v **koronarni arteriji, nastane srčni infarkt**, če pa v **možganski arteriji, nastane možganska kap**. To sta zelo huda **srčno-žilna zapleta**. K zapletom arterijske hipertenzije štejemo še okvare ledvic in oči ter srčno popuščanje.

Cilj zdravljenja arterijske hipertenzije je zato zmanjšanje srčno-žilnega tveganja, kar dosežemo z **nadzorom krvnega tlaka** ter drugih dejavnikov tveganja za bolezni srca in ožilja. **Osnoven ukrep je izboljšanje življenjskega sloga**. Pri blago povišanem krvnem tlaku lahko že z izboljšanjem življenjskega sloga dosežemo normalizacijo krvnega tlaka. Predvsem je pomembno kako se prehranjujemo, in da je na našem jedilniku čim bolj raznovrstna in uravnotežena prehrana. **Prehrana naj vsebuje čim več zelenjave in sadja, izogibajte pa se predvsem nasičenim maščobam in zmanjšajte vnos soli**. Pomembno je tudi **zmanjšanje prekomerne telesne teže, redna telesna aktivnost, zmanjšanje uživanja alkohola in prenehanje kajenja**. Pri hujših stopnjah arterijske hipertenzije je **poleg zdravega načina življenja** potrebno uvesti **tudi zdravila** za zniževanje krvnega tlaka. Za zdravljenje arterijske hipertenzije imamo na razpolago več skupin zdravil, vendar niso vsa primerna za vse bolnike. Da bo krvni tlak urejen ves dan, je potrebo zdravila jemati po predpisanih navodilih, svetujem pa tudi, da si **krvni tlak merite** tudi sami doma in s tem izvajate samokontrolo. Z zniževanjem oziroma uravnavanjem krvnega tlaka z zdravili in s spremembami življenjskega sloga je torej mogoče zmanjšati verjetnost hudih zapletov.

Tjaša Roženberger,
študentka Medicinske fakultete

Naše krajevne znamenitosti

Ljuben

Ljuben je najvišji hrib, ki leži na vzhodni strani naše KS. Kot je nekdo pred leti ugotovil, ima obliko kravjega hrbta, ki je z glavo obrnjena proti Straži.

Najvišja točka Ljubna je **546 m nad morjem**, cerkev sv. Vida iz konca 15. stoletja pa leži na nadmorski višini 528 m. Tu se stikajo **meje treh župnij**: Šmihel, Vavta vas in Dolenjske Toplice, vendar

sama cerkev leži v župniji Šmihel. **Sv. Vid, zavetnik vinogradnikov** in mnogih poklicev, po katerem je cerkev dobila ime, je nedvomno povezan tudi s **češnjami**, ki so bile že od nekdaj značilnost Ljubenskega hriba. Ta zavetnik goduje **15. junija**, ko zori največ češenj.

Ljuben je zadnja leta priljubljena izletniška točka, dosegljiva tudi za manj zahtevne pohodnike. Svoje obiske večina pohodnikov zapisuje v knjige, ki so shranjene v nadstrešku pri cerkvi. **Zanimivo je prebirati zapise**, saj so nekateri pravi pesniki, drugi opazovalci narave, tretji tekmujejo, kdo bo največkrat obiskal vrh, **prihajajo pa od blizu in daleč**. Iz marsikatega zapisa lahko razbereš razpoloženje pohodnikov, nekdo je potreboval mir, drugi družbo, tretji je izlil svoja lepa občutja ob opazovanju narave, na papir. Zanimivo bi bilo izbrati najizvirnejše zapise in pesmi iz teh zvezkov ter jih objaviti.

V 19. stoletju je, po ustnem izročilu, vinograde na Ljubnu napadla trtna uš, ki je precej razredčila vinske trte in to je bil tudi eden od razlogov za opustitev delov **vinogradov**. Ostanki raznih stavb, škarp so še vedno vidni, če hodiš po zaraščenih delih hriba pa najdeš tudi **številne zani-**

mive oblike kamnov in dreves, ki kljubujejo težkim pogojem rasti.

Izlet na Ljuben je zanimiv v vsakem letnem času. Ko prispeš na vrh, se ti z njegovega hrbta odpre **pogled na vse strani**. Naenkrat lahko s pogledom zajameš vse vasi v naši krajevni skupnosti, pa še malo »čez planke« lahko vidiš, skratka na dlani imaš skoraj **celo Dolenjsko**.

Zadnja leta se je sama podoba hriba sicer spremenila, saj so se na nekaterih delih hriba pojavili **goloseki**.

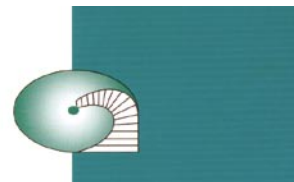
Že kar **tradicija** je, da se na Silvestrovo marsikdo peš poda **na vrh**, kjer zakurijo kres in **pričakajo prihod novega leta**.

Kljub vsemu ima Ljuben tudi povezovalno vlogo. **Ljudje se srečujemo na vrhu**, po poti mimo zidanic, saj tu se še vidi, da ne živimo vsi drug mimo drugega, ampak se znamo tudi ustaviti. Se **pogovoriti, nasmejati in se zlit** s **prečudovito harmonijo narave**.

Zapisala Majda Meštrić

Uršenski beč

Naši sosedge

Matija Zamida, predsednik KS Uršna Sela

KS Uršna Sela se predstavi

KS Uršna Sela je samostojno pot začela leta 1975, ko so se krajani na referendumu odločili, da izstopijo iz KS Dolenjske Toplice in se priključijo občini Novo mesto, s katero jo je vitalno vezal vlak, avtobus ter predvsem službe in šole.

Od formiranja samostojne KS so se v kraju zgodile velike **infrastrukturne spremembe** kot so: izgradnja vodovoda, javna razsvetljava, balinišče, mrliška vežica, obnovljene so številne lokalne ceste in javne poti.

KS leži na jugovzhodni meji novomeške občine in meji na KS Birčna vas in Podgrad, ter na občini Semič, Straža in Dolenjske Toplice.

Vasi oziroma zaselki so delno obcestnega, delno gručastega značaja. Nekdanje zidanice na Ljubnu in Makutah se spreminjajo v počitniške hišice in prave stanovanjske hiše. **Moderna in intenzivna pozidava je praktično že popolnoma spremenila prvotno podobo naselja.**

Prometno je KS **povezana z železnico** z Novim mestom oziroma Belo krajino, **avtobusni prevoz** uporabljajo skoraj izključno šolarji in upokojenci.

Sestavljajo jo vasi: **Uršna Sela, Laze in Travnj dol.** Površina kraja je 12 km² s cca **850 prebivalci**.

Skupnost ima v lasti **pokrito balinišče** na Makutah in **mrliško vežico** na Uršnih selih, v upravljanju pa še zadružni dom na Vaški cesti in stavbo bivše šole na Lazah.

Sedež KS je v zadružnem domu na Uršnih selih na Vaški cesti 4, njen predsednik pa je že 24 let **Matija Zamida**.

V KS delujejo številna društva, kot so:

Prostovoljno gasilsko društvo, ki je bilo ustanovljeno leta 1929 in danes šteje okoli 250 članov, ki ima v svoji lasti sodobno urejen gasilski dom in ustrezno gasilsko opremo.

Tu so še **Športno društvo, Društvo upokojencev, KUD Uršna Sela, Balinarsko društvo Makute, društvo Cop Uršna Sela, Rdeči križ, Zveza borcev NOB, uršenski ahasferi.**

Znamenitost našega kraja je vsekakor **uršenski beč, ki leži 700 metrov vzhodno od Uršnih sel**, v gozdu nad železniško progo in predstavlja **naravno začetje vode**.

Lipa pri uršenski cerkvi sv. Križa je tudi vpisana v seznam **slovenskih naravnih znamenitosti**. Koliko je stara, ne vemo, mogoče je bila posajena 10. maja 1881 v spomin na poroko carjeviča Rudolfa..

V KS se lahko pohvalimo tudi z **največjo butaro** pri nas, pa tudi širše, ki jo je leta 2000 **društvo copatarjev** v sodelovanju s sokrajani izdelalo in je merila **250,50 m**. Težka pa je bila skoraj 6 ton. Nosilo jo je več kot 170 moških.

Pri opravljanju svojih obveznostih **uspešno sodelujemo z ostalimi KS v naši občini** posebej s KS Birčna vas.

Milivoj Golič, tajnik sveta KS Uršna Sela

Milivoj Golič, tajnik sveta KS Uršna Sela

Nagrajenka kraja

MAJDA NEMANIČ - predanost delu z otroci na več področjih vredno izredne pohvale

Majda Nemanič, je 26. januarja 2012 na slavnostni prireditvi v Športni dvorani Marof prejela **zlati Bloudkovo značko**, **najvišje državno priznanje za dosežke na področju športa**, saj že vrsto let odlično dela z mladimi planinci. Bila je med prvimi, ki je pred trideseti leti začela uvajati planinstvo

za predšolske otroke. V vrtcu je vodila izlete in sodelovala s svojo skupino pri planinskih taborih. Na OŠ Drska, kjer je zaposlena, zelo uspešno vodi planinski krožek. Sodeluje pri orientacijskih tekmovanjih kot soorganizatorica in mentorica učencem, ki

tekmujejo. Svoje bogate izkušnje pa z veseljem prenaša na mlajše člane.

8. aprila 2013 je na slavnostni prireditvi ob občinskem prazniku MO Novo mesto Majda Nemanič prejela visoko občinsko priznanje, **Trdinovo nagrado**, za delo z mladimi na področju folklorne ter za pomembnejše uspehe **na področju ljudskega izročila in folklorne dejavnosti**.

Na velikem odru pod krošnjami Beltinskega parka pa se je 28. julija 2013 zaključil 43. Mednarodni folklorni festival Beltinci. Na njem je Majdi Nemanič Javni sklad za kulturne dejavnosti podelil **Maroltovo plaketo za njen nepogrešljiv prispevek k razvijanju folklorne dejavnosti**.

Več kot upravičeni razlogi za zadnji dve priznanji so najlepše opisani z naslednjimi besedami: »Z igrivo ustvarjalnostjo in zagnanostjo Majda Nemanič otroke v Folklornem društvu Kres uči peti in plesati ter igrati na preprosta zvočna glasbila, hkrati pa ustvarja zanimive odrske postavitve, v katerih se odraža izjemno spoštljiv odnos do izročila. V vseh letih delovanja je s skupino doma in v tujini nanizala vrsto izjemno pomembnih nastopov. Redno so se predstavljali na srečanjih otroških folklornih skupin – leto za letom tudi na državnih, na katerih je izstopala predvsem njihova dovršena plesna in nadpovprečna pevka kakovost. Majda Nemanič že več kot trideset let ustvarja in išče nove izzive na področju folklorne dejavnosti.«

Iskrene čestitke za prejeta priznanja ter obilo radosti, užitkov in uspeha tudi v prihodnje!

Darja Marjanović

Iz korenin, sekvoja raste ...

MARIJA HROVATIČ (roj. Kastelic) je zagotovo močna korenina, trden stebel in prečudovit cvet!

S staro mamo Marijo Hrovatič, preprosto, delavno, še vedno iskrivo in izredno srčno žensko, sva pobrskali po njenih spominih iz bližnje in daljne preteklosti. Nastala je ta zgodba - oris njenega življenja ter različnih dogodkov in okoliščin, ki so ga zaznamovali - mama pa pravi, da bi bilo lahko zapisanega še veliko več, če bi nekdo sproti, vsak dan snemal njeno obujanje spominov.

»Mama, kako bi opisala svoja otroška leta?«

»Rojena sem bila 2. novembra 1928 na Rakovniku mami Ivani in očetu Alojzu Kastelicu, tretja od štirih hčera. S sestrami Ano, Jožefo- Pepco in Terezijo- Rezko sem otroška leta preživljala na Rakovniku in bližnji okolici. S sestrami smo se vedno dobro razumele. Ta leta niso bila kaj dosti brezskrbna, saj je bilo potrebno poprijeti za marsikatero kmečko opravilo na naši srednje veliki kmetiji- delati na poljih in travnikih, pasti živino, pripravljati drva in drugo. V šolo v Birčni vasi sem začela hoditi z osmimi leti. Takrat je bila tam 4-letna osnovna šola, če pa so otroci želeli nadaljevati svoje izobraževanje, so morali hoditi na meščansko šolo v Šmihelu, ki so jo vodile nune. Poleg osnovnih predmetov je bil obvezen predmet tudi verouk. Pri vseh predmetih je bilo potrebno imeti zvezke, pri nekaterih tudi učbenike. Vedno smo dobili domače naloge. Rada sem pela, zato sem se pridružila šolskemu pevskemu zboru. Ravnatelj in učitelji (g. Gruđen, g. Jurčec, učitelj glasbe, kaplan Oražem, ga. Jurčec) so bili zelo strogi, saj so učence tudi fizično kaznovali, če se niso lepo obnašali, če niso naredili domače naloge ali če se česa niso naučili. Spominjam se nagajivosti fantičev, ki so na železniško progo nastavljali kamne. Ko so jih delavci na železnici in učitelji zalotili pri delu, je bila kazen zelo huda- konkretno so bili tepeni.«

»Kaj se je v teh krajih dogajalo med drugo svetovno vojno? Kako ste jo občutili?«

»Neprijetnih let med drugo svetovno vojno se dobro spomnim. Takoj po kapitulaciji nekdanje Kraljevine Jugoslavije so to območje zasedle italijanske fašistične enote, ki so kmalu našle zaveznike tudi med domačim prebivalstvom. Svoj »štab« so imeli v osnovni šoli v Birčni vasi in v gradu na Ruperč Vrhu. Spomnim se tudi dogodka iz novembra 1941, ko smo z domačije na Rakovniku videli, kako je okoli 100 partizanov 1. belokranjske čete korakalo skozi Stransko vas, da bi prišli na Laze. Z italijanskimi vojaki so se borili že v Stranski vasi, in jim ušli, žal pa so bile za partizane usodne Laze, kjer so v boju vsi umrli. Takoj po kapitulaciji Italije so na to ozemlje prišle nemške fašistične enote. Da se le-ti ne bi naselili v šolo in graščino, so ju partizani požgali oz. uničili. Nemci so imeli še več zaveznikov med domačim prebivalstvom, ker so imeli zelo dobro propagando in so domačine prepričali, da se borijo za vero in Boga. Domačini so z Nemci sodelovali tako, da so jih obveščali o ljudeh, ki so sodelovali s partizanskimi četami- na žalost je bilo kar nekaj simpatizerjev partizanov zaradi tega ubitih.

Na Rakovniku so le Kastelčevi in Čubrilovi sodelovali s partizani, jim pomagali, dajali hrano in včasih tudi zatočišče. Oče Alojz je bil celo kočevski

poslanec leta 1944. Sestri Ana in Pepca, ki je bila članica Komunistične partije od leta 1944, sta za partizane prenašali pošto iz Pogancev v šolo v Podgradu, kjer je imela «štab» novomeška četa. Tudi mama Ivana je bila zelo pogumna in bistra ženska. Nekoč jo je kaplan vprašal: »Ali partizanom dajete kaj jesti in piti?« Mama Ivana je odgovorila: »Saj ste nas učili, da je lačnim treba dat jesti, žejnim pa piti!« In potem jo je kaplan pustil pri miru.«

»Kdaj sta se spoznala z našim starim atom, tvojim možem Janezom? Že med vojno ali šele po njej?«

»Ate Janez se je po kapitulaciji Jugoslavije aprila 1941 peš odpravil iz Kragujevca, kjer je služil vojsko. Na domača tla je prispel v jeseni leta 1941 in se takoj pridružil partizanskemu gibanju. Ker jim je po svojih močeh pomagal predvsem tako, da je za njih vozil hrano (v eni od akcij je bil celo ranjen), so ga Italijani že junija 1942 odpeljali v taborišče na Rabu. Tam so taboriščniki živeli v

šotorih v groznih razmerah. Bili so brez vsega in vedno lačni, zato je veliko taboriščnikov umrlo od lakote ali pa so bili ubiti. (Povojni smo obiskali so ostanke taborišča na Rabu, kjer je Janez preživel dve leti med drugo svetovno vojno. Tam smo lahko videli spomenik umrlim, med katerimi je bilo tudi nekaj krajanov iz Stranske vasi.)

Bolj pogosto sva se srečevala po končani vojni, ker sem se veliko družila z Janezovo sestro Lojzko na Lakovnicah. Takoj po končani vojni je namreč skupina mladih »na čelu« z mano in Lojzko začela organizirano zbirati ostalo mladino v teh krajih in ustanavljati mladinske organizacije. Mnogo mladim pa starši niso dovolili, da bi se včlanili v mladinske organizacije, ker so bile le-te pod okriljem Komunistične partije. No, sčasoma je organizacija le postala številčnejša in nekaj časa sem bila celo predsednica Mladinske organizacije Lakovnice.

Še več sva se z Janezom družila med gradnjo Zadrúžnega doma (pri sedanjem Prolesu) na Ruperč Vrhu, saj sva med krajanji skupaj zbiral hrano in pijačo za delavce. Na žalost je ideja o Zadrúžnem domu propadla, ko je bila ustanovljena Kmetijska Zadruga in prevzela zadrúžne posle. Tako je iz »zadrúžnega doma« nastal hlev, kasneje pa so ob njem zgradili obrat za predelavo lesa.«

»Ata Janez je bil doma na Lakovnicah. Zakaj se je odločil preseliti se na Ruperč Vrh?«

»Ker je po vojni agrarna reforma zemljo podarila tistim, ki je niso imeli ali pa so jo imeli malo, smo jo med drugimi dobili tudi Kastelčevi in Hrovatičevi. Tako je ata Janez dobil nekaj zemljišča na Ruperč Vrhu. Tam, kjer je kasneje zgradil hišo, je pred tem stala lesena hiša za oglarje. Janez je hišo dokončal do začetka leta 1949, ker je najbrž upošteval pregovor »Najprej štalca, potem pa kravca...« (V njej je sicer želel imeti gostilno, vendar pa se zaradi različnih okoliščin ni izšlo.) In potem sva se 19. marca 1949 z Janezom poročila. Sicer mi ni bilo do tega, da bi se tako mlada

poročila, vendar po so oče rekli: »Lej Marija, ta možakar že nekaj ima. Nič se ne obotavljaj.« In tako je obveljala očetova volja. Kmalu so prišli tudi otroci: Janez, Mirko (umrl kmalu po rojstvu), Danica in Stane (umrl leta 2004).«

»Kaj si počela? Si bila kdaj v službi?«

»Dve leti in pol sem službovala na krajevnem uradu na Ruperč Vrhu, kasneje sem se v celoti posvetila skrbi za družino in dom, tako da so otroci odrasli v prijetnem domačem delavnem okolju. Nekaj sem zaslužila tudi s šivanjem. Bila sem zelo aktivna in prizadevna članica Zveze borcev že od leta 1945. Takrat so se v to organizacijo lahko včlanili nekdanji partizani in tisti, ki so med vojno sodelovali z njimi ali jim kakorkoli pomagali. Člani Zveze borcev smo poleg sestankov organizirali tudi številne prireditve, pohode in veselice ob različnih priložnostih (vedno pa 1. maja ob prazniku dela in 4. julija ob dnevu borca). Poleg tega smo pobirali ostanke preminulih v vojni in jih pokopali na Ruperč vrhu, kjer je spominsko obeležje. (Mesto, kamor smo jih pokopali, je določila novomeška organizacija Zveze borcev. Na tem mestu je včasih stal spomenik neznanemu vojaku, ki naj bi sedaj bil v Dolenjskem muzeju). V vseh letih od postavitve obeležja sem skupaj z nekaterimi drugimi člani ZB skrbno urejala okolico spomenika, v zadnjem času sem to delo prepustila mlajšim. Še vedno pa poskrbim, da ob državnim praznikih tam zaplapola zastava. Prejela sem tudi dve priznanji oz. zahvali Združenja borcev za vrednote NOB, in sicer leta 1993 na Bazi 20 »za uspešno opravljanje nalog v času NOB in po osvoboditvi ter osamosvojitvi Slovenije« ter leta 2013 »za dolgoletno prizadevno delo v organizaciji ZB za vrednote NOB Birčna vas«.

»Kakšne čase ste preživljali po vojni? Je bilo težko?«

»Ker so bili ljudje na splošno navajeni skromnosti in vzgojeni tako, da so spoštovali in cenili že malenkosti, nismo čutili pomanjkanja: veliko hrane smo pridelali (njiva, prašiči, kokoši, zajci), ostalo smo lahko kupili z Janezovo plačo (leta 1947 je začel delati na železnici kot kurjač, leta 1951 pa je opravil izpit za strojevodjo; to delo je opravljal vse do upokojitve). Takrat smo morali kupovati karte z različnimi vrednostmi - če so ljudje opravljali težjo kategorijo dela, so si lahko kupili vrednejše karte, s katerimi so lahko dobili več stvari. Brez kart ni bilo mogoče dobiti oz. kupiti nič.

Na splošno pa je bilo veliko udarniškega/ neplačanega dela, tovarštva, ki ga danes vsekakor manjka zaradi takšnih ali drugačnih razlogov. Urejali smo ceste, gradili posamezna poslopja, vse smo počeli z dobro voljo, saj je bilo pomembno le to, da je bilo nekaj narejenega (veliko akcij je sprožil tudi ata Janez, ki je bil več let predsednik Krajevne skupnosti Birčna vas). Tako smo zgradili tudi stavbo na Ruperč Vrhu (nekdanja trgovina in gostilna), in sicer iz zidakov nekdanje opekarne v Radohi, ki so jo podrli. Bili smo zelo složni, nihče nikoli ni odklonil prošnji za pomoč pri delu, med ljudmi je vladalo veliko tovarštvo.

Imeli smo kar precej družabnih dogodkov, med drugim tudi tekmovanja koscev in grabljic. Na enem od teh tekmovanj sem zasedla 2. mesto.

»Kaj ste počeli, ko ste si vzeli nekaj prostega časa?«

»Vsake toliko časa smo se odpravili na izlete, predvsem z vlakom - na različne proslave v Ljubljano, Semič, Črnomelj, v živalski vrt v Zagreb, v Kaštel, na Reko. Ko smo si lahko privoščili avto, smo bolj pogosto obiskovali tudi sorodnike v Ljubljani in Trzinu.«

»Kaj se je zate spremenilo po atovi smrti?«

»Po Janezovi smrti leta 1979 sem se najprej morala navaditi, da sem bila bolj sama, saj so otroci tudi že odrasli in si ustvarili svoje družine. Pazila sem vnuke, pomagala otrokom, kadarkoli so me potrebovali. Še več sem se ukvarjala z ročnimi spretnostmi - »štrikanje«, kvačkanje, izdelava prtičkov in drugo. Nekaj teh spretnosti sem naučila tudi vnukinje!

Čas sem si začela zapolnjevati še z različnimi drugimi stvarmi. Bolj pogosto sem hodila na izlete, v toplice, na morje, saj je vsaka sprememba okolja odlično zdravilo za telo in dušo. Zelo pa mi je žal, da se takrat nisem odločila opraviti vozniškega izpita, saj bi bila tako lahko še bolj »mobilna«.

Zadnja leta se tudi že malo pozna starost, saj ne zmorem več toliko, kot sem včasih.«

Jaz pa pravim: »Mama, če bomo mi takšni, ko bomo toliko stari, kot si zdaj ti, bomo presrečni!«

Zapísala **Darja Marjanović**

CVETKA KRAMPelj

»Glasba je ljubezen, ki je v tebi ali pa je ni.«

Cvetko Krampelj se mnogi spomnijo iz prireditev v Stranski vasi, saj s »svojimi« pevci že vrsto let popestri prireditve ob dnevu žena in materinskem dnevu.

Ga. Cvetka res vse svoje življenje živi z glasbo in se ji predaja. Odraščala je v družini, kjer se je veliko pelo, igralo in plesalo. Pri osmih letih se je začela učiti igranja klavirja na glasbeni šoli, kot gimnazijka pa je

Cvetka poučuje tudi klavir mlado nadobudno pianistko Emo Nežo Bošnjak, katera je osvojila veliko državnih priznanj, ter na nedavnem mednarodnem tekmovanju v Piranu osvojila tretje mesto. Zelo si želi postati glasbenica in učiteljica klavirja.

obiskovala še srednjo glasbeno šolo v Ljubljani, kjer je zaključila študij klavirja. Po študiju na Filozofski fakulteti je postala **muzikologinja** in se zaposlila na **Glasbeni šoli Marjana Kozine**, kjer je vsa leta poučevala klavir, vodila otroški pevski zbor in številne nastope. Ponosna je, da je začela pripravnico na glasbeno šolo, ki deluje še danes. Vsa leta je zelo rada pripravljala in spremljala učence na glasbenih tekmovanjih. S svojimi učenci je na teh tekmovanjih dosegla veliko odmevnih uspehov. **Najbolj ponosna je, da je vzgojila veliko pianistk, ki se poklicno ukvarjajo z glasbo in učijo po vsej Sloveniji.** Ljubezen do otroškega pevskega zbora jo je pred dvajsetimi leti privedla v OŠ Vavta vas. Vodila je **otroški in mladinski pevski zbor**, z obema je bila zelo uspešna, najbolj pa z otroškim, s katerim je na regijskih, državnih in mednarodnih tekmovanjih dosegala najvišja mesta.

Ob kulturnem prazniku 1994. leta je Cvetka Krampelj z **mešanim pevskim zborom Revoz**, ki deluje že 36 let, zaorala prvo brazdo. Spo-

prijela se je s skupino odraslih pevcev, amaterjev, s kakršno do takrat še ni delala. Navdušenje, s katerim je stopila prednje, jo do danes še ni zapustilo. Že od vsega začetka je zaupala vanje, se zavedala, da so ljudje, ki čutijo ljubezen do glasbe in jih privede na vaje želja po lepoti, ki jo lahko izrazijo z ubranimi petjem. Prvi uspehi na revijah in tekmovanjih so potrjevali pravo usmeritev in bili hkrati iztočnica za še intenzivnejše delo

ter nenehno iskanje nečesa novega. **Kot zborovodkinja, katere naloga je uresničevati umetniške stvaritve skladateljev, posredovati njihovo sporočilno moč in estetsko vrednoto, že od vsega začetka sledi svojemu notranjemu vzgibu in potrebam številne družine ljubiteljskih pevcev.** Ni bilo enostavno doživljati vzpone in padce, žlahtna odličja in le skromna priznanja. »A če imaš zavest, da s pesmijo vnašaš v življenje sopevcev veselje, radost, sproščenost, navdušenje, premagaš »hude čase« in se spet z **optimizmom zazreš v prihodnost**,« je prepričana ga. Cvetka. S ponosom se ozre na bogat pevski repertoar, ki so ga predani pevci »pilili«, da bi se njihovo skupno doživljanje prepletlo s poslušalci na mnogih koncertih doma in na tujih odrih. Pohvalijo se lahko z lepimi uspehi, številnimi projekti in gostovanji, tudi v tujini. **Najodmevnejši** so bili:

- bronasto in srebrno priznanje na regijskih tekmovanjih pevskih zborov
- sodelovanje na mednarodnem tekmovanju pevskih zborov Naša pesem v Mariboru 1995
- udeležba na mednarodnem tekmovanju CrystalexChor 1997 mestu Novy Bor na Češkem- prejeli bronasto priznanje
- udeležba na mednarodnem tekmovanju v mestu FortLauderdale na Floridi v ZDA (1999)- prejeli srebrno priznanje
- udeležba na festivalu adventnega petja na Dunaju (2005)
- nastopi pri slovenskih izseljencih v Langenhagnu, Parizu, Splitu, Novem Sadu in Beogradu ter na Korčuli
- sodelovanje na snemanju del novomeškega rojaka, organista in skladatelja Ignacija Hladnikaskupaj z nekaterimi drugimi izvajalci in simfoničnim orkestrom
- snemanje CD plošče ob 20. letnici delovanja (1998)
- z nekaterimi drugimi zbori sodelovali na zgoščenki, izdani ob 70-letnici skladatelja Jožeta Leskovarja
- vsakoletna udeležba mednarodnega pevskega tabora v Šentvidu pri Stični

Kljub temu, da vsesplošno stanje v državi trenutno ni naklonjeno kulturi, se ga. Cvetka še vedno trudi pevce naučiti nečesa novega in jih seznanja z **lepoto in skrivnostmi glasbenih umetnin**. Prepričana je, da petje in druženje v tako pisani družini, vsem pevcem zagotovo daje veliko osebno zadovoljstvo ter odlično vpliva na dobro počutje in duševno zdravje.

Pred kratkim je za svoje izredno delo v kulturi prejela **zahvalo Občine Straža**, to je priznanje Jožeta Dularja **za dosežke na področju kulture**, za kar ji **iskreno čestitamo in želimo obilo odličnih nastopov** tudi v prihodnje.

Zapisala Darja Marjanovič

Klapa LASTRA- prijetno presenečenje

Pred približno pol leta je vesela družina modrovala v bifeju JU&NI. Ko so »obdelali« že vse politične in nepolitične teme, med-sosedske odnose in še kaj, so ob vseh ugotovitvah štirje možakarji prišli na naslednjo idejo: »Zakaj pa ne bi mi eno zapeli?« Poslušalci so bili zelo navdušeni nad slišanim in jim namenili topel aplavz, pevci pa so se strinjali, da jim gre petje zelo dobro od rok oz. grla. Med poslušalci je bil tudi Lado Bobnar iz Podgrada, ki je klapo prosil, da pridejo zapet ob praznovanju ženine 50. letnice. Med pripravami na prvi uradni nastop so za pomoč in nasvete prosili glasbenico go. Vanjo Erjavec Strmec. Potrebno je bilo poskrbeti tudi za njihov izgled, za katerega je poskrbela ga. Zdenka Primc iz Rajnovšč. Seveda pa so si morali umisliti še ime - glede na to, da pevci prihajajo iz Lakovnic in Stranske vasi, je tako nastala klapa LASTRA. **Člani klape so: Vili Šušteršič, Jože Šušteršič (kontaktna oseba pri dogovarjanju za nastope), Drago Kump in Branko Zupan.** V njihovem kratkem obdobju delovanja so zapeli že ob številnih različnih priložnostih in vedno navdušili poslušalce. Njihov repertoar zajema tako slovenske ljudske pesmi kot tudi dalmatinske melodije.

LASTRA- naj vaši ubrani glasovi čim večkrat polepšajo praznovanja ali dogodke, na katerih boste nastopili ter vašim poslušalcem prinesejo radost v srcu!

Šola, pri šoli, s šolo ... šola, pri šoli, s šolo ...

Pečat naše majhne šole z dušo

OŠ Šmihel, Podružnico Birčna vas, obiskujejo učenci od prvega do petega razreda. Poučujemo jih učitelji razrednega pouka, v učni proces pa se vključujejo tudi učitelji nekaterih predmetnih področij (šport, tuj jezik). Kolektiv podružnice sestavlja sedem učiteljev in kuharica. V delo in izobraževanje pa posegajo še hišnik, pedagoginja, socialna delavka, učitelji, ki nudijo dodatno strokovno pomoč in knjižničarka. Zaposleni podružnice se načrtno in uspešno povezujemo z učitelji matične šole in vodstvom šole.

Poučevanje na podružnici je za učitelje dodaten izziv. Poleg odgovornega dela z učenci, usklajenega sodelovanja s starši, se načrtno povezujemo s krajem. Kolektiv je majhen, deluje usklajeno. Prednostna naloga je kakovosten vzgojno-izobraževalni proces. **Kakovostno, uporabno, trajno**

znanje je cilj, ki ga skušamo doseči skozi sodelovanje, timsko delo in strokovnost.

Starši, učenci, učitelji načrtujemo, izvajamo različne dejavnosti, izmenjujemo izkušnje. V življenje šole vključujemo tudi bodoče prvošolce. Otroci se družijo, starejši pomagajo mlajšim. Med učenci razvijamo zdrave odnose in strpnost.

Ker se zavedamo pomena visoke ravni zaupanja med šolo, starši, okoljem, **skrbno sodelujemo s krajevnima skupnostma.** Sooblikujemo vse krajevne prireditve. Učenci s prispevki popestrijo krajevna glasila, se udeležijo skupnih akcij. Krajanje uporabljajo šolske prostore za druženja, privzgaajo učencem prave vrednote in pripadnost domačemu kraju.

Naša prioriteta je tudi **skrb za sožitje z naravo.** Gibanje in pestre aktivnosti v naravi nam omogočajo veliko šolsko igrišče in travne površine ob stavbi šole. **Vključeni smo v mrežo Unescovih šol in Eko šol,** na kar smo zelo **ponosni.** Po najboljših močeh se trudimo z izvajanjem različnih akcij za ohranitev prvobitne narave.

Učitelji podružnice smo dobro strokovno usposobljeni, ustvarjalni, prilagodljivi, senzibilni, pripravljeni za sodelovanje s starši, krajanje, društvi in različnimi organizacijami. Radi se odzivamo in sodelujemo pri pripravi različnih srečanj, delovnih in drugih akcij ter prireditev. **Učitelji skrbimo za kvalitetno in trajno znanje,** s katerim želimo učence dobro pripraviti na izzive, ki jih čakajo v nadaljnjem izobraževanju in življenju. Učence **vključujemo v različna tekmovanja** iz znanja (matematično tekmovanje za Vegovo priznanje, Lefo – Hitro računanje, Spletna matematika, Računanje je igra, tekmovanje iz znanja slovenščine za Cankarjevo priznanje, Vesela šola in Cici vesela šola, tekmovanja za različne značke – slovenska, romska, angleška, EKO bralna značka, športna značka. Učence vsako leto načrtno usmerjamo k sodelovanju na **likovnih in literarnih natečajih** na regionalni, državni in mednarodni ravni. Naši učenci so zelo uspešni in dosegaajo vidne rezultate (priznanja, praktične nagrade).

Hitro **prepoznamo različne sposobnosti,** spretnosti in interese posameznih otrok ter jih z načrtnimi aktivnostmi **spodbujamo,** da jih še dodatno razvijajo. Učitelji smo zelo **pozorni,** da v te različne dejavnosti vključujemo vse učence podružnice. V ta namen organiziramo več **interesnih dejavnosti, srečanj** z matično šolo in drugimi osnovnimi šolami, s podružnicami pod Gorjanci in ostalimi podružnicami Slovenije,

Predstavitve zaposlenih na podružnici

1. vrsta od leve proti desni: Tatjana Badovinac, Mojca Pirc, Barbara Vidic
2. vrsta od leve proti desni: Boštjan Miklič, Tanja Bambič, Vida Šter, Andreja Krnc, Majda Kolenc

predstavitev dela, projektov na raznovrstne teme, organizacijo razstav ...Vključeni smo v Društvo učiteljev podružničnih šol Slovenije. Vsako leto se udeležimo strokovnega posveta učiteljev podružnic, sodelujemo v skupnih **projektih in natečajih, razstavah in prireditvah**. Udeležujemo se Festivala gledaliških skupin Majhno je lepo. Naši učenci se zelo uspešno predstavijo z različnimi igrkami.

Učenci na naravoslovnem dnevu ob mlaki

Učenci s svojim lepim odnosom do sočloveka in okolja dajejo pečat sicer majhni šoli, vendar šoli s srcem in dušo, ki ima za sabo že pestro zgodovino, polno lepih in neprecenljivih spominov.

Mednarodni likovni natečaj »IGRAJ SE Z MANO«

Učenci OŠ Šmihel, Podružnica Birčna vas, smo sodelovali na mednarodnem likovnem natečaju »Igraj se z mano«. Veseli smo rezultatov natečaja, saj

je kar enajst učencev prejelo priznanje za sodelovanje, devet petošolcev in dve tretješolki.

Mednarodno priznanje pa so prejeli:

Tomaž Gril, 5. r.,
Matic Vidmar, 5. r.,
Nika Šimc, 3. razred.

Nagrajene risbe so se uvrstile na razstavo v Cankarjevem domu. Nagrajenci in njihovi mentorji smo bili vabljeni na otvoritev razstave in podelitev priznanj. Organizatorji iz Centra Janeza Levca Ljubljana in Društva za kulturo inkluzije so poleg postavljene razstave poskrbeli še za pester nabor aktivnosti. Pripravili so zanimive likovne delavnice ob jazz glasbi, koncert Zlatka z gosti, predstavo Martin in Grega, kjer sta igrala Pavle Ravnohrib in Boštjan Gombač. Pripravili so tudi brezplačen vzpon z vzpenjačo na Ljubljanski grad.

Dogodka se je udeležila Nika Šimc s starši, ki je bila s prireditvijo zelo zadovoljna.

Učenci podružnice pripravili zdravo malico

Vodja prehrane ga. Darja in kuharica Tanja sta za učence podružnice organizirali pripravo zdrave malice. Učenci so sami iz jagod in skute naredili namaz. Pretlačili so skuto in jagode, masi dodali nekoliko sladkorja in limoninega soka ter vse dobro premešali. Tako so dobili zdrav namaz. Malica je bila sestavljena iz kruha, namaza, mleka in jabolk. Hrana je bila nudena na lepo pogrnjenih mizah, za kar je poskrbela naša kuharica Tanja. Vsi učenci so skupaj tudi pomalicali, počistili in se zadovoljni vrnili v svoje učilnice. Zagotovili so, da si bodo tak namaz pripravili tudi doma.

Drugošolci pri poskusih o razkrajanju odpadkov

Drugošolci pri poskusih o razkrajanju odpadkov

Pravljčni večer

Beseda hvala

V majhni vasi je živela beseda Hvala. Nekega dne je odšla v mesto. Veste, kaj je spoznala? Nihče se ni znal zahvaliti. Sklenila je, da bo meščane naučila prijaznosti. Poslušajte, kaj se je zgodilo.

Ko je prišla v mesto, je poiskala slaščičarno. Kupila si je sladoled. Zahvalila se je: »Hvala, zelo lepo ste me postregli.« Slaščičar je bil neznansko presenečen. Široko je odprl oči. Vprašal je besedo, kako ji je ime. Povedala mu je, da jo vsi kličejo Hvala. »To je ta čudežna beseda, ki je v našem mestu ljudje sploh več ne uporabljajo!« »Zakaj ne?« je vprašala beseda Hvala. »Je ne poznajo?« je vprašala. »Seveda jo poznajo, vendar se ne zmenijo zanjo«, ji je pojasnil slaščičar. Beseda Hvala je sklenila, da je to treba spremeniti. Razmišljala sta, kako bi to naredila. Sladoledar je predlagal, da bi napisala knjigo. V njej bi pojasnila uporabo besede HVALA. Tako sta tudi storila. Poleti, ko je bilo zelo vroče, sta v slaščičarni vsakemu, ki je kupil sladoled, podarila knjigo. Ta knjiga je imela malo strani. Na vseh straneh pa so bile slike, na katerih se ljudje zahvaljujejo za prijaznost. HVALA! HVALA! HVALA ... za prijazen nasmeh, za pomoč pri prehodu čez cesto, za stisk roke, za podarjeni cvet. Vseposod se je slišala beseda hvala. Beseda Hvala

in sladoledar sta bila presrečna. Veselila sta se, da so se ljudje v mestu spet naučili uporabljati to preprosto besedo. Odšla sta tudi v šolo in predavala otrokom o bontonu, posebej pa še o uporabi besede HVALA.

Beseda Hvala je spoznala, da sta s sladoledarjem dosegla, da so postali meščani boljši ljudje, ki so med seboj prijazni in se znajo zahvaliti drug drugemu. Beseda Hvala se je poslovila od zadovoljnih meščanov, novega prijatelja sladoledarja in odšla domov v svojo vas

Tomaž Gril, 5. r.

Tudi na podružnici tradicionalni slovenski zajtrk

Na DAN SLOVENSKE HRANE, 15. novembra 2013, smo tudi na podružnici organizirali tradicionalni slovenski zajtrk. Zajtrk je bil sestavljen iz kruha, mleka, masla, medu in jabolk – vse domačega slovenskega izvora. Po kratki predstavitvi pomena zdravega zajtrka, načina in izvora pridelave zdrave hrane, so vsi učenci skupaj tudi zajtrkovali. Hrana je bila nudena na lepo pogrnenih mizah, za kar je poskrbela naša kuharica Tanja.

Učenci so v anketi povedali, da jim je bil zajtrk zelo všeč. Od 53 anketirancev doma zajtrkuje le 45, 28% učencev. Najpogosteje jedo »čokolino« in jabolko, nekaj posameznikov maslo in marmelado, nekateri le sladkarije.

Učenci in zaposleni na podružnici smo ugotovili, da so različne dejavnosti o pomenu zdravega prehranjevanja še kako potrebne.

Učenci Podružnice Birčna vas so v mesecu požarne varnosti sodelovali na likovnem natečaju Gasilske zveze Novo mesto. Učenca Gal

Hutevec (2. razred) in Ula Marolt Brodarič (3. razred) sta za svoj prispevek prejela nagradi. Podelili so jima ju na zboru članov Gasilske zveze Novo mesto, 11. aprila 2014, v prostorih velike sejne dvorane na Grmu Novo mesto – centru biotehnike in turizma. Čestitamo! Čestitamo tudi Niki Šimc, učenki 3. razreda, za uspeh na regijskem natečaju "Naravne in druge nesreče - Voda! Kaj storiti, da nesreče ne bo."

Igrajte se z nami

V četrtek, 7. 11. 2013, smo na OŠ Šmihel, Podružnici Birčna vas, predali v uporabo nova otroška igrala. Ob tej priložnosti smo pripravili družabno srečanje učencev, staršev in krajanov. Nabavo igral sta omogočili Mestna občina Novo mesto in Agencija za šport Novo mesto. Srečanja sta udeležila tudi župan g. Alojz Muhič in direktor agencije g. Srečko Vovko. Učencem sta zaželela obilo srečnih in varnih trenutkov na novih igralih. Po pestrem kulturnem programu, ki so ga pripravili učenci in učitelji, so se vsi zbrani povsneli še ob peki kostanja in skupnem druženju.

Kaj so učenci povedali o novih igralih?

Všeč mi je na toboganu in plezalih, ker ni dolgočas in je zabavno. (Maj, Patricija, 1. r.)

Rada plezam, ker sem tam s prijatelji. (Julija, 1. r.)

Igrala so mi všeč, ker se lahko igramo raziskovalce. (Marcel, 2. r.)

Na njih se lahko igramo različne igre. (Manca, Erika, 2. r.)

Meni so igrala všeč, ker so pisana. (Mark, 2. r.)

Všeč mi je, da lahko na igralih delam trebušnjake. (Lara, 3. r.)

Najboljša stvar je plezalna stena, ker lahko plezamo. (Žiga, Živa, 4. r.)

Težko sem čakala, da se bom igrala na novih igralih. (Laura, 5. r.)

Mislil sem, da igral ne bom dočakal, ker bom prej moral oditi v Šmihel. (Tomaž, 5. r.)

Pripravili učenci in učitelji

Podružnice Birčna vas

Družina

Družina je dobra kot malina. Vsak dan pospravljamo in to vedno ponavljamo.

Radi vse delamo, del denarja pa revežem damo.

Hodimo tudi v trgovino, kjer kupimo knjigo.

Zvečer radi gledamo televizijo, saj vedno dobri filmi so.

Najboljše v naši družini je to, da se radi pogovarjamo.

Besede govorijo, da se radi smejimo.

Vse si povemo, tudi če je slabo, najbolj veseli pa smo, ko oče pove mami, da ljubi jo.

Matej Golob, 5. r

Prijateljstvo

Prijateljstvo je kot rima, pri kateri vse »štima«.

Prijateljstvo je zabavno kot črta ravno.

Prijateljstvo gre včasih po svoje kot škarje čez velike kroje.

Prijateljstvo je zlato pravo, shranimo ga in ne izdamo.

Tomaž Gril, 5. r.

Prevzem igral. Na sliki pomočnik ravnateljice Stanislav Papež, župan Mestne občine Novo mesto Alojz Muhič in vodja podružnice Vida Šter.

Nastop učencev podružnice ob prevzemu igral

*Ta svet je lep, če nekomu nekaj daš;
ta svet je lep, če nekoga rad imaš,
če stisneš roko komu, ki ga kaj boli;
ta svet je lep, če si človek do ljudi.*

Tone Pavček

UVOD

Prostovoljno delo ima velik pomen za razvoj in za prihodnost. Učenci, ki se ukvarjajo s prostovoljnim delom **razvijajo občutek za solidarnost, odgovornost in strpnost ter krepijo svojo samopodobo, poleg tega pridobivajo nova znanja, spretnosti in veščine ter pomembne izkušnje.**

Tega se dobro zavedamo tudi na naši šoli, saj prostovoljstvu namenjamo veliko pozornosti. Naš cilj je, da učenci prostovoljno izvajajo različne dejavnosti z vrstniki, mlajšimi učenci, krajani, starejšimi občani, osamljenimi, bolnim, otroki s posebnimi potrebami in socialno ogroženimi družinami.

Prostovoljstvo na Osnovni šoli Šmihel
Kljub temu, da prostovoljstvo ni plačano in nagrajevano z materialnimi dobrinami, se skupini učencem, ki se **nesebično razdajajo in darujejo** svoj čas, znanje, energijo, izkušnje, ideje, poglede, dobro voljo, prijateljstvo, iz leta v leto pridruži večji krog prostovoljcev. S svojim delovanjem **prispevajo k večji kvaliteti in pestrosti življenja posameznikov.** Učenci se aktivno vključujejo v prireditve, obeleževanje praznikov, očiščevalne akcije ter nudijo različne oblike pomoči, ali pa le s svojo prisotnostjo, bližino, pozornostjo, prijazno in toplo besedo nudijo pomoč in oporo v težkih trenutkih in popestrijo popoldneve oz. zimske večere.

Prostovoljstvo na Osnovni šoli Šmihel

Učenci prostovoljci **spoznavajo življenje otrok in odraslih s posebnimi potrebami.** Skupaj izvajajo družabne in **ustvarjalne delavnice**, športne dejavnosti, razvijajo njihova močna področja. Soočajo se z drugačnostjo in se skušajo z visoko mero empatije zživljati v njihov vsakdan.

Učence spodbujamo, da bi **obiskali krajane** se navajajo na razumevanje drugih in sprejemanje drugačnih, sodelovati v skupini, se prilagajati, zavzemati se za doseganje skupnih cilje – imeti možnost »biti mi«.

Z različnimi aktivnostmi se učenci prostovoljci občasno vključujejo tudi v **delo s predšolskimi otroki.** Učenci skupaj z učitelji pripravijo **družabna srečanja** z bodočimi prvošolci in njihovimi starši.

Učence spodbujamo, da bi **obiskali krajane**

Postanimo prostovoljci – pomagajmo drugim in jim polepšajmo življenje!

na njihovem domu z namenom, da bi jim **pomagali** pri raznih domačih opravilih, prebrali časopis, jih seznanili z uporabo sodobne informacijsko komunikacijske tehnologije, ali pa preživeli z njimi urico druženja ob prijetnem klepetu. Skupina učencev prostovoljcev enkrat mesečno **krajša urice starostnikom** iz bližnjega doma starejših občanov.

Učence spodbujamo k **humanitarnim zbiralnim akcijam** za pomoč revnim otrokom. Z zbiranjem in podaritvijo šolskih potrebščin, družabnih iger in igrač razvijajo **solidarnost in sočutje** ter tako pomagajo vrstnikom v stiski in pomanjkanju.

Učence spodbujamo k nudenju **medsebojne vrstniške pomoči.** Urice, ki jih preživijo skupaj so namenjene učenju, druženju, igranju, sproščanju, razvedrilu, osvajanju socialnih veščin, razvijanju spretnosti in močnih področij, dvigovanju samopodobe, boljši klimi in dobremu počutju.

SKLEPNE MISLI

Prostovoljne dejavnosti prispevajo h kvalitetnemu preživljanju prostega časa. Otroci navezujejo dobre medsebojne odnose, stkejo nepozabne prijateljske vezi, preizkušajo se v strpnosti, vztrajnosti, razumevanju drugih in drugačnih, naučijo se ceniti različnost in jo spoštovati, saj nas prav ta bogati.

Posamezniki lahko izražajo svojo individualnost, imajo možnosti »biti jaz«, obenem pa

bi dejavnosti in aktivnosti še bolj razširili in približali željam in potrebam krajanov, **prosimo** tudi občane naše krajevne skupnosti, da podajo **ideje**, s katerimi bi naše sodelovanje **še bolj zblížali** in obogatili z aktualnimi vsebinami.

Breda Knafelc, OŠ Šmihel

Blagoslovljeno žegnanje pri svetem Vidu na Ljubnu

Sveti Vid, mučenik in svetnik, zaščitnik domačih živali, vinogradnikov, lekarnarjev in mnogih drugih poklicev, je minulo sončno nedeljo združil na žegnanju pri cerkvi na Ljubnu, ki je posvečena njegovemu svetemu imenu, veliko vernikov, domačinov in njihovih prijateljev. Darovani sveti maši, v zahvalo in priprošnjo za Božjo zaščito in varstvo, je sledil tradicionalni Blagoslov konj in konjenikov ter vseh prisotnih, ki smo se z ljubeznijo v srcih zbrali na žegnanju in se prišli za-

Športno društvo Birčna vas

Aktivnosti v dobrobit vseh in vsakega

Priprave na kresovanje

Športno društvo Birčna vas je bilo v letu 2013 **aktivno** predvsem na športnem področju – **v nogometu, tekmovalno in rekreativno.**

Nekaj rekreativcev se je občasno v Dragah srečalo tudi **na balinišču**, kjer so preživeli nekaj prijetnih uric in preverili svoje balinarsko znanje.

S predsednikom upokojencev v naši KS **Francem Zupančičem** smo se **dogovarjali o treniranju balinanja upokojencev in upokojenk.**

Za **nadaljevanje razvoja športa** kot sta košarka in **pikado nimamo dovolj sredstev**, zato smo v letu 2013, opravljali le redna vzdrževalna dela.

Letno ima društvo dobrih 1.000,00EUR donatorsko – sponzorskih sredstev skupaj z članarino (KS Birčna vas, Pagras in Krka, d.d.).

Društvo mesečno porabi cca 100,00EUR za tekoče stroške (elektrika, komunala, bančni stroški, vzdrževanje objekta, igrišča in okolice). Veliko dela je opravljenega **prostovoljno.**

Na športnem področju **si želimo še naprej čim več športnih uspehov**, ki bodo **v ponos vsem prebivalcem** Birčne vasi, kakor tudi celotni KS Birčna vas.

Naš namen je odvečno energijo mladih in manj mladih krajanov usmeriti v pozitivno smer in se družiti.

Nekateri člani ŠD Birčna smo se udeležili **čistilne akcije "OČISTIMO SLOVENIJO"**.

Tudi v letošnjem letu so člani in podporniki ŠD Birčna vas pripravljali material za vsakoletni **prvomajski kres**, ki ga žal zaradi slabega vremena ni bilo možno zakuriti.

V letu 2013 smo imeli dvakrat vlom v objekt, kjer je bila narejena velika škoda (poškodovana vhodna vrata in okno) in ukradenih nekaj stvari, med drugimi tudi hladilnik sponzorja Coca – Cole. Prijavili smo na policijsko postajo v Novem mestu, žal storilca do danes še niso našli.

Vse krajanke, društva in skupine **vabimo, da se nam pridružite in pomagate soustvarjati naše zastavljene cilje in razširiti rekre-**

acijske aktivnosti na več še nerazvitih področjih, v dobrobit vseh in vsakega.

Naš moto je » ZDRAV DUH V ZDRAVEM TELESU »

Zapisala Ana Ponikvar /Fotografije Andrej Markovič

hvalit svetniku, s katerim smo v svojih življenjih zelo povezani. Blagoslova je bilo deležnih kar devetnajst konj. Sveto daritev in Blagoslov je opravil gospod župnik Igor Stepan. Vid in Vidov se nas

je zbralo kar precej in hvaležni smo našemu zavetniku imena, da nas je družil na našem vinorodnem, razglednem Ljubnu, zbrane na slavu in tudi še popoldne. Pri prijaznih domačinih, v vedrem razpoloženju in v sproščenih

pogovorih, za katere imamo v današnjih dneh tako malo časa.

V Hvaležnosti za vse Blagoslove, ki smo jih prejeli

Vida Val MMM

V hvaležnosti za vso podporo

Neomajna v svoji plemeniti zavesti osebnosti

Moji ljubljani krajanke in krajanke, iz vsega srca vam izrekam Hvaležnost za vso podporo na moji Poti za odrešitev človeštva od zla. Neskončna hvala vsem, ki ste zaupali v Moč ideje. V Moč besede. V Moč Srca. Vsem, ki ste verjeli, da je z močjo Ljubezni mogoče spremeniti svet. Hvala vsem skupaj. Hvala vsakemu posebej. Prejela sem vaše klice duš: vseh trpečih. Vseh osamljenih. Vseh bolnih. Vseh osramočenih. Vseh izigranih. Vseh nemočnih. Vseh razočaranih. Vseh popljuvanih in vseh ponižanih. Vseh v obupu. Vseh žrtev nasilja in manipulacij nad človekom. Vseh, ki kličete odrešitev, pa si tega ne upate izreči.

Moja Zavest osebnosti, ki se je že od otroštva zavzemala le za Mir, Ljubezen, Harmonijo vseh odnosov, za življenje v Radosti in Obilju Srčne kulture ter za Pravično ureditev sveta, v katerem bi bilo Sreče za vse, se je z izjemno podporo vaših duš, kot prečudovita bakla razplamtela iz mojega vedno krvavečega srca. Z vami sem vedno delila gorje, ponižanje, krivice, blatenja in izigravanja. Vse, kar ste mi leta pošiljali na energijskem nivoju, sem preobrazila v bolečinah svojega telesa v Svetlobo Življenja. Poznala sem način... Zaupan mi je bil ključ do Nove Zavesti... Našla sem ga v Srcu. Služila sem življenju v vsej popolnosti. Služila ljudem. Odnosom. Situacijam. Delila sem z vami svoje talente, darovala svoje najplemenitejše energije za Preobrazbo umazanega sveta, ki sem ga dojemala mnogo globlje in celoviteje kot je bilo to dano videti vam.

Življenje me je za odgovorno nalogo na prelomnici Novega Časa, za pomoč pri Preobrazbi Kolektivne Zavesti človeštva, šolalo že od otroštva... Z nenavadnimi preizkusi... Z vsako grenko izkušnjo... Z vsako odgovorno nalogo... Z obuditvijo davnega spomina in z uresničenjem v mnogih talentih... Z vsakim ponižanjem, ki sem ga bila deležna, sem rasla. Za Posvečenko Življenja me je Življenje šolalo v najbolj nenavadnih, v najstrožjih in odgovornih lekcijah. Nikoli ob sebi nisem imela nikogar, ki bi se mu upala predati svoje vizije, ki bi me moralno podpiral in razumel mojo pripadnost človeštvu. Moja zavest človeka je bila pravzaprav ves čas v tem posebnem času, ki se na Zemlji dogaja šele zdaj... Ko sem uvidela, da so moje vizije resnica, za katero se bori ves ozaveščen svet, sem se Pogumno dvignila na svojo Pot. Jaz to sem! Mojih izdaj po željah drugih, več ni. Trpljenje, ki sem ga v sebi oddelala za prečiščevanje karme človeštva, kar je bila ena od mojih nalog

Življenjskega Poslanstva, me je v polni Moči osebnosti pognalo v Boj za Zmago Resnice, Pravice in Ljubezni. Točno sem vse življenje vedela, da je vse samo igra in da bomo priča veliki spremembi sveta.

Vsak moj osebni korak je korak za osvoboditev človeštva od zla in od vseh umazanih, pokvarjenih sistemov, ki so nas imeli namen zaslužniti in zamračiti naš Božanski Um.

Uporabila sem neskončne možnosti iz vere vase in v plemenite ljudi. Povezana z modrostjo Univerzalne Intiligence, sem zares zmagovito in veličastno, s svojimi sodelavci Svetlobe Ljubezni iz vse Slovenije in sveta, na minulih Misijah za Zmagovito osvoboditev človeštva, uresničila svoje naloge. S Svetlobo Srca sem povezala vsa sveta mesta svojih prejšnjih življenj v Južni Franciji, z vrhovi petih svetih bosanskih piramid in svetimi rovi pod njimi, s svetim mestom v Medigorju, kjer pričakujemo izlitje preroško napovednega Kristalnega znamenja Matere. Izključno po občutkih v telesu sem uresničila svojo dušno zavezo iz minulih življenj v Najvišje dobro človeštva, živali, narave, zakladov zemlje, elementov, atmosfere, osončja in ozvezdja, vesolij ter celotnega Stvarstva. Točno sem od nekdaj vedela, da je vse tukaj... V nas... V govorici

srca... In, da so nas v dogmah pošteno nalagali...

Hvala vsem, ki me imate radi. Dali ste mi neizmerno Moč in vedno sem dojemala, da me povsem ne morete razumeti. Zaradi različnih nivojev zavesti, seveda. Blagoslovljeni ste iz mojega plemenitega srca vsi. Tudi tisti, ki ste mi metali polena pod noge, se posmehovali moji Razsvetljeni zavesti, blatili moje ime v javnosti in želeli poteptati moje zlato srce. V lekcijah z vami sem se dokončno prepoznala v odgovorni nalogi za vse človeštvo. Iskrena Hvala vsem!

Prestopila sem dimenzije časa in prostora, prislusnila vsem Razodetjem Resnice v sebi in svoje Vedenje, po nalogi predala svetu. Ponosna sem nase, da sem z mogočno vztrajnostjo pripadnosti svetosti življenja, prebrodila stotine ovir in se odzvala svetu, ki me je pričakoval... Z Ljubeznijo do slehernega izmed vas se vas dotikam v veliki Zahvali in Prošnji: Zaupajmo! Prebudimo se in ozaveštimo, da je Osvoboditev od zla naša skupna naloga! Delujmo s Srcem in Zmagajmo skupaj! Čas je! Življenje nas podpira!

Vida Val MMM

Posvečenka Življenja za Novi čas

Nasveti refleksoterapevke

Izkoristite moč limone in slane vode. Hodite bos!

Dragi moji krajanke! Pred dvajsetimi leti so bili pogovori o energijah tabu teme. Zdaj smo tu... V tem posebnem času, ki ga živimo na Zemlji v zadnjih devetih, predvsem pa treh letih, ko skozi naša telesa poteka intenzivno očiščevanje negativnih energij planeta, osebne karme, karme človeštva in globoke preobrazbe naše kolektivne zavesti, kar bo posledično pripeljalo do napovedane odrešilne spremembe sveta, vam iz osebnih izkušenj polagam na dušo:

- Močne bolečine prečiščevanja energij se izražajo največkrat v predelu grla in tilnika ter na področju ramen (zaradi določenih pomembnih energijskih centrov na tilniku).
- Odzivi našega telesa na prečiščevanje so velikokrat tudi: stiske, občutek dušenja, nervoza, tiščanje v prsih, nespečnost, vročina v telesu, prekomerno

Predragi vsi! Najprej vas vse objamem... Morda vas že dolgo ni stisnil k sebi nihče... Saj veste, ne spomnijo se... Sedite zdaj malo z mano pod vašo cvetočo lipo. Ali pa v svoj cvetlični vrt, ki je v juniju v najlepšem razkošju... Danes grajajo drugi... Se bomo mi pa zahvaljevali, da uravnotežimo časopis. Pravzaprav pa je lekcija Hvaležnosti ena najtežjih, kar jih poznam...

Hvala ljubljani, da ste v vseh teh letih storili toliko dobrega zase in za svet. Da ste znali najti stezice, ki vodijo do src ljudi. Hvala, da ste vsa leta gojili ljubezen do zemlje... Jo obdelovali... Se v pridelavi hrane in pijač odrekli strupenim pripravkom, ki so škodovala vsem nam. Zares hvala, da ste znali živeti v sožitju z ljudmi, s sosedi, z naravo in z živalmi... Za vsa agresivna čistila, ki so povzročila toliko nepotrebnih alergij in ste jih odločno zavrgli, vam iskrena hvala. Hvala vsem, ki ste znali ločiti med strupom in zdravilom in se odločali v prid naravnega. Človeku in naravi prijaznega...

Hvala vsem, ki svoje domove čistite z ljubeznijo in redno odstranjujete nepotrebno kramo obilja. Prijazna hvala, da ste se odprli do ljudi v pomanjkanju in jim darovali vse, česar vi več ne potrebujete.

Hvala vsem, ki svojo ljubezen darujete v cvetlične zasaditve in s tem zdravite duše ljudi! Sploh vedeli niste kajne, da ste naravni terapevt! Za ozdravitev sveta vse to šteje! Pa še kako!

Hvala vsem, ki prisegate na moč naravnih zdravil in skrbno pripravljate čajne mešanice, zdravilne napitke z zdravilnimi rožicami, domačim žganjem in medom. Hvala vsem, ki ne gujete ljubezen do vinske trte in vseh običajev v vinogradništvu! Bogatite nam življenje!

Hvala vsem, ki pripravljate naravna mila in kuhate pralne praške. Hvala vsem, ki ne za-

Hvaležnost iz srca

strupljate sebe, živali in narave. Hvala vsem, ki skrbite za živali in jim ne dovolite trpeti.

Hvala vsem, ki se odrekate navezanosti na aparate, računalnike, televizorje, poročila... Svet je prežet z negativnimi vibracijami sodobne tehnologije. Zdaj to veste že skoraj vsi...

Hvala vsem, ki znate še kakšno iz duše zapeti in se za dobre podeželske fešte zagreti! Posedeti s prijatelji in zaustaviti čas ponorele

naglice... Hvala vsem, ki ste našli čas za pogovor s sočlovekom v stiski, s starejšimi in za igro z otroki. Hvala vsem, ki še pišete pisma, se odpirate v dobroti in sočutju do poštenih ljudi. Se potrudite z izvirnostjo pri pripravi obrokov... daril... Stavite na male radosti, ki plemenitijo življenje vsem.

Hvala vsem, ki se znate še nasmejati iz srca! Se poveseliti! Moliti. Prosi. Odpuščati. Se zahvaliti. Hvala vsem, ki se zavzimate za resnico in zmago pravice. Hvala vsem, ki obelodanjate zlo in zahtevate odredbe za vse človeštvo. Življenje to zahteva prav od nas! Čas je! Ste veliko razmišljali tem? Čemu ravno mi...? Jaz sem. Zaupajte!

Hvala vsem, ki uživate ob lepotah narave in jih približujete tudi ostalim! Da ste na vaseh zadržali oblike druženja, ki bogatijo ljudi! Da ste ozavestili po svoji lastni modrosti, da je to edini način, da na Zemlji preživimo. In za prebuditev te zavesti, smo prišli... To je naša vse človeška naloga! Hvala vsem, da ste končno doumeli, da vas ne zbuja v nadnaravno, temveč v življenje tukaj in zdaj. Prijazno vsem in vsakemu, ki si je to zaslužil. Vsak je pisal svojo knjigo usode. Po svoji svobodni volji. Zdaj se naj izkaže resnica! Zavoljo nje smo tu...

Iskrena Hvala vsem, ki ste po svojih najboljših močeh prispevali za boljši svet. Dobro veste, da nič ne pride samo od sebe. Za spremembo, ki prihaja, delamo vsi. Korak po korak smo se prebujali... Uporabili smo nešteto receptov za prijaznejši svet. Hvala vsakemu posebej! Ko se bo zgodila sprememba, boste razumeli... Ne bo čudež... Zanj delamo resnično vsi! Vsak na svoj, sebi ljub in poznan način. Resnično Hvala vam! Neskončno rada vas imam

vaša Ančka

potenje. Skušajte ozavestiti situacijo in ostanite mirni. Pomagajte si na naravne načine.

- Bodite čimveč v naravi! Nastavite se poljubom sonca, kadar ni prevroče! Delajte z zemljo! Delajte z rožami! Vzpostavljajte kontakt z zemljo, z rastlinami, z naravo!

- Pojdite na prečiščenje svojih stisk, napetosti... v gozd! Pojdite k vodi!

- Pijte in jejte doma pridelano, brez strupenih dodatkov, ki blokirajo dejavnost možganov na višji frekvenci zavedanja človeka.

- Pri tuširanju se poslužujte naravnih mil, sode, grobo mlete soli, zelišč in limone.

- Vse omenjeno uporabite tudi za čiščenje prostorov. Dodajte še kis.

- Tedensko si v pomoč pri očiščenju vašega telesa, ki doživlja ob preobrazbi energij v višjo zavest konkretne fizične bolečine, privoščite kopel s soljo, sodo in rožmarinom.

- Stalne bolečine, ki javljajo proces očiščenja v telesu, nas

običajno potiskajo v zaskrbljenost, ta pa v prekomerno izločanje želodčne kisline. Za nevtralizacijo pijte vsak dan vodo z limono! Pijte veliko vode za vašo energijsko pretočnost! Voda zdravi!

- Delajte si napitke iz zelenih del rastlin in zelišč! Z vodo. Lahko dodate sadje in pijte zeleno brozgo s klorofilom, ki ga v tem izjemnem času zelo potrebujemo, skozi ves dan. Zjutraj pojejte žlico semen, medu s cimetom in naredite požirek hladnostiskanih olj (oljčno, laneno, konoplino, pegastega badlja,...). Jejite orehe.

- HODITE BOSI! Po jutranji rosi! Po zemlji... Po kamnih... Kjerkoli se vam ponudi prilika. Povežite se z Mati Zemljo. Naj občuti vašo Prisotnost in vaš klic.

Dragi moji, vse kar v tem času potrebujemo je : v nas in v naravi. Vrnimo se k sebi.

Vse bo kot mora biti. Zlata doba je tu... Ne bo nam nič padlo z neba... Mi smo sprememba, ki smo jo čakali! Vsak na svoj način prispevamo zanj! Uresničimo se v svojem jazu! Imejmo neomajno zaupanje v Moč Življenja! Z Ljubeznijo do vseh vas

Vida Val MMM

LD Padež

V Padežu odprli novo strelišče in razvili nov lovski prapor

V soboto, 14. septembra 2013 smo v Padežu pripravili **slovesnost ob otvoritvi novega strelišča** na glinaste golobe in **ob razvitju novega lovskega prapora**. Ob tej priložnosti smo lovci za goste pripravili **bogat program**. Nastopili so **lovski rogisti**, **pevska skupina ZLD Novo mesto** in **ansambel Jerneja Zupana**. **Starešina** Ladislav Vesel je **nagovoril goste**, **slavnostna govornica** na proslavi je bila **predsednica KS Birčna vas** Darja Marjanovič. **Nov prapor je blagoslovil šmihelski župnik**, g. Igor Stepan, program pa je povezoval

zahvalili donatorjem: botri Jožici Zalar, podjetju Keragrad iz Novega mesta, Krajevni skupni skupnosti Birčna vas, Krajevni skupnosti Drska, sosednjim lovskim in gasilskim društvom in ostalim, **ki so s svojimi prispevki pripomogli k uresničitvi ciljev lovske družine**.

Z odprtjem novega strelišča na glinaste golobe Lovska družina Padež **obuja** že malo pozabljeno **tradicijo** streljanja na glinaste golobe. V Padežu je bilo prvo strelišče na glinaste golobe zgrajeno že leta 1973, zaradi **popularnosti** tovrstnega streljanja pa so pozneje (leta 1980) lovci strelišče uredili na Tratah pri Škrjančah ter kupili tri naprave za metanje golobov.

Lojze Bojanc. Na svečanosti smo **podelili dve priznanji za dolgoletno delo**. Prejela sta ga nekdanji starešina **Andrej Peric**, ki je kljub svojim 86. letom še vedno aktiven lovec in se redno udeležuje delovnih akcij in skupnih lovov, ter **Peter Košak**, dolgoletni praporščak Lovske družine Padež. Starešina **Lovske družine Toplice** Avgust Bučar je za **dobro sodelovanje** med lovskima družinama LD Padež izročil **priznanje**. Padeški lovci smo se za pomoč pri nakupu novega lovskega prapora

V tistem obdobju je imela lovska družina Padež za tekmovanja celo več ekip, ki so bile poznane v Sloveniji in drugih delih bivše države. Leta 2003 smo morali strelišče na Tratah zaradi denacionalizacijskih postopkov zapustiti, zato smo začeli postopek za izgradnjo novega, modernjšega, strelišča v Padežu, ki smo ga – kot že uvodoma rečeno – odprli septembra lani.

Starešina LD Padež **Ladislav Vesel**

Strelesko tekmovanje na glinaste golobe

Lovska družina Padež jev soboto 14.6.2014 organizirala Lovsko strelsko tekmo na glinaste golobe – lovski stav. Tekma je bila organizirana na novozgrajenem avtomatiziranem strelišču pri lovski koči Padež. Tekme se je udeležilo okoli štirideset strelcev, ki so tekmovali v različnih kategorijah : ekipno, posamično, izvedeno pa je bilo tudi tekmovanje v kategoriji veteranov, ter fair-play. Serija je štela 25 golobov in v posamični razvrstitvi so bili po koncu rednega dela trije tekmovalci z enakim številom - 25 zadetih golobov, zato so se glede na

razpisana pravila tekmovanja pomerili v t.i. shot-offu, ki je postregel s končno razvrstitvijo : 1. **Branko Breglec**, 2. **Andrej Pangerc** in 3. **Cvetan Stane**

Da je bila konkurenca med strelci res huda priča podatek, da so strelci razvrščeni do osmega mesta imeli zadetih 24 golobov.

V ekipnem delu tekmovanja je slavila ekipa LD Velika Loka (67 zadetih golobov), drugo mesto je zasedla domača ekipa LD Padež (65 zadetih golobov), tretje mesto pa ekipa LD Otočec (64 zadetih golobov).

Med veterani je prvo mesto zasedel Anton Repovž, drugo mesto Marjan Blatnik, tretje mesto pa Stane Šlajpah. V kategoriji fair-play je bil najboljši Stane Cvetan.

Z organizacijo strelske tekme LD Padež izpolnjuje zastavljene cilje, ki smo jih sprejeli na občnem zboru na začetku leta, da bi po dolgih letih, v družini, ki ima bogato strelsko zgodovino, ponovno vzbudili zanimanje za lovsko strelstvo. V ta namen smo tudi postavili mlado in perspektivno ekipo, ki jo dopolnjujejo in usmerjajo starejši izkušeni strelci. Doseženo 2. mesto v ekipni razvrstitvi je prvi pokal po dolgih 17 letih in pokazatelj, da zanimanje za lovsko strelstvo v naši LD še ni povsem zamrlo oz. je v ponovnem vzponu in že kaže prve rezultate.

Tekst **Bojan Gorenc** / Fotografija **Jože Kastelic**

Medsosedski piknik

Časi se spreminjajo. Ugotavljamo, da se sosedje med seboj čedalje manj poznamo in družimo. Včasih smo drug drugemu tudi bolj zaupali, danes se drug pred drugim zapiramo.

To se da vsaj malo spremeniti, če je le volja za to. S to mislijo smo tudi na Postaji v Birčni vasi 15. junija letos organizirali že drugo srečanje

sosedom. Zbralo se nas je več kot petdeset, od tega več kot tretjina otrok, kar je razveseljivo.

Veliko smo si imeli povedati, otroci so se spoznali in igrali, skratka nedeljsko popoldne je minilo malo drugače, v prijetnem razpoloženju in z lepimi vtisi. Prav lepo je videti, kako si je vsak našel družbo.

Hitro je minilo in ob odhodu je bilo slišati: Ne še domov, še malo...

Zapis in fotografija **Majda Meštrić**

Medsosedski izlet

je nekaj sosedov Sončne ulice v Stranski vasi privabil na Kras, kjer smo doživeli misterij Škocjanskih jam, občudovali Lipico in lipicance, si ogledali prekrasen park v Sežani in se družili z domačini na poznani kraški osmici.

Prijateljstvo vedno najde način, da se nadgradi. Mi smo to uresničili na Krasu...

Modra zasaditev za mir

Drage naše ljubiteljice in ljubitelji cvetja, veseli smo vsake vaše cvetlične zasaditve,

ki krasijo vaše domove in navdihujejo in razveseljujejo tudi naše duše. Letos je leto modrosti in odločitev za modro zasaditev je podpora za ustvarjanje osebnega miru, ki nas vodi do spoznanj notranje modrosti.

Hvala vsem, ki sejete ljubezen na neštete izvirne in prečudovite načine! Res prisrčna hvala vsem in vsakemu posebej!

Vsakoletna postavitev vaških jaslic na Rajnovščah je zblížala v srcih izjemno veliko ljudi! Prisrčna hvala krajanom, ki sejete ljubezen med nas!

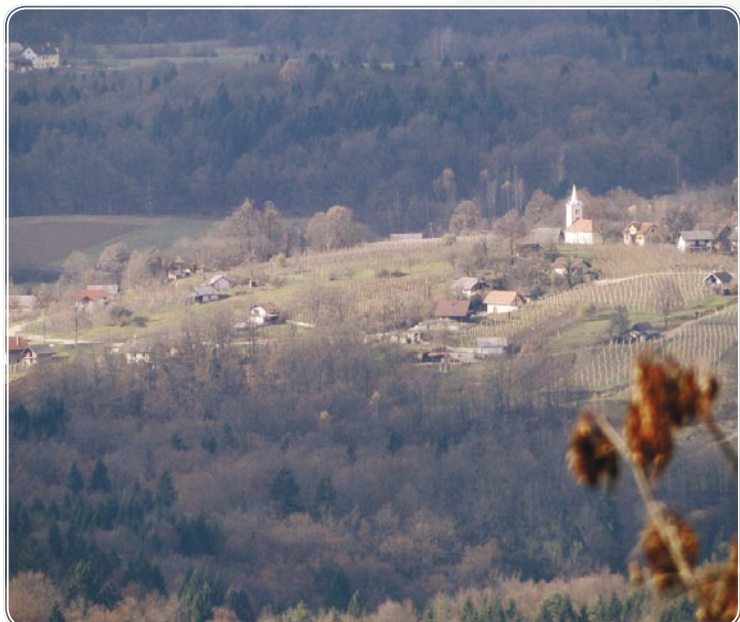
Vili Šušteršič je vsakoletni dobitnik nagrad za odlična vina. Sedaj je imenovan tudi za zastopnika naših domačih vinogradnikov.

Naši vinogradniki

Nove nagrade za odličnost vin

Marca letos je v prostorih gostilne Štefan na Malem Slatniku potekalo ocenjevanje vin letnika 2013 Društva vinogradnikov Podgorje. Ocenjevali sta dve komisiji, število prinesenih vzorcev je znašalo 98, od tega je bilo ocenjenih 84 vzorcev vin. **Za razliko od prejšnjih let, je letos prišlo za tretjino manj vzorcev kar je verjetno posledica bojazni do novega zakona, ki je močno posegel v delovanje malih vinogradnikov.**

Po besedah vodij ocenjevalnih komisij, g. Sama Hudoklina in g. Andreja Bajuka, je bila kakovost grozdja letnika 2013 tako po dozorelosti kot po zdravstvenem stanju zaradi vremenskih neprilik slabša kot pretekla leta. Poletje je bilo zaznamovano z zelo visokimi temperaturami, ki je vodilo v pomanjkanje vode v vinogradih s kamnitimi ali lapornatimi tlemi. V času dozorevanja in trgatve pa je sledilo deževno obdobje, tako da se je moral marsikateri vinogradnik odločiti za trgatve zaradi propadanja grozdja. Zato je bilo tudi kletarjenje težje. Kljub temu je bila kakovost ocenjenih vin dobra, nekateri **cvički so bili naravnost odlični, lepo obarvani, sveži, sadni in pitni, kar so njegove glavne odlike.** Lepi sadni, sveži sta bili tudi ocenjeni beli zvrsti, še posebej pa so se izkazali laški rizlingi.

Razvrstitev ocenjenih vin naših vinogradnikov

CVIČEK

Zlata medalja

Marjan Muhič, Uroš Mervič, Vili Šušteršič

(vsi vinska gorica Cerovec)

Srebrna medalja

Primc Miha (Kančen dol)

BELI PINOT

Zlata medalja

Jože Hrastar (Stari Ljuben)

LAŠKI RIZLING

Zlata medalja

Vili Šušteršič (Cerovec)

Iskreno čestitamo!

Nazdravimo na letošnjo letino in na nove uspehe!

Pripravila **Tanja Šušteršič**

ŠUM SEKVOJ

GLASILO KRAJEVNE SKUPNOSTI BIRČNA VAS

Glasilo ureja uredniški odbor : glavna urednica **Vida Roženbergar** (Vida Val MMM), odgovorni in tehnični urednik **Srečko Petric**, ostali člani - **Darja Marjanović, Vida Šter, Mira Rus, Majda Meštrič, Tanja Ravbar in Bogdan Mali.**

Računalniška pomoč: **Tjaša in Tilen Roženbergar, Matej Fink**
Jezikovni pregled vodilnih člankov.

Glasilo je natisnjeno v 550 izvodih.

Grafična realizacija : **Tomograf Novo mesto**

Fotografija : **Srečko Petric in krajan**

Naslov uredništva :

**Birčna vas 1,
Novo mesto**

Srečanje starostnikov 2014

PROLES NOVO MESTO d.o.o.

Stranska vas 60, 8000 Novo mesto

Tel.: 07/ 30 79 033, 041/ 619 135

KOVINSKA GALANTERIJA

ŠMAJDEK BOJAN S.P.

Stranska vas 43H, 8000 Novo mesto

Tel.: 041 616 119

VINŠKI HRAM

Žagar

Alenka Žagar s.p.

Birčna vas 27, 8000 Novo mesto

Mizarski servis.

Niko Sučević s.p.

Krkavče 28, 6274 Šmarje

Tel.: 041/ 865 932

INŠTALACIJE

OGREVALNIH NAPRAV

ŠUŠTERŠIČ VALENTIN s.p.

Gorenje Lakovnice 17, 8000 Novo mesto

Tel. 041/ 773 628

VRTNARIJA ZUPANČIČ,

VRTNARSTVO IN

CVETLIČARSTVO d.o.o.

Birčna vas 17a, 8000 Novo mesto

Tel.: 07/ 30 79 522

ZIDARSTVO IN GRADBENA MEHANIZACIJA

VINKO PIRC s.p.

Dolenje Lakovnice 3, 8000 Novo mesto

Tel.: 031/ 648 634

ZAVAROVALNO ZASTOPANJE

Marjanović Nino s.p.

Stranska vas 1a, 8000 Novo mesto

Tel.: 041/ 201 176

SERVIS IN OBNOVA ZAVOR

Igor Jenič s.p.

Rajnovšče 6, 8000 Novo mesto

Tel. : 07/ 30 79 090, 051/ 652 161